

VĖNIYBĖ

LXVIII M. 5 N. • 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. • 1953 M. SAUSIO (JANUARY) 30 D. • KAINA 10c.

DABAR

Aplė Dulles kalbą
Dantų griežimas
Tebesauvaliauja
"Nuėjo į pogrindį"

JUOZAS TYSLIAVA

Naujojo valstybės sekretoriaus John F. Dulles kalboje, kurią jis šiomis dienomis pasakė, jaučiamas paprastumas, bet kartu ir didelis pasitikėjimas savimi.

To patikėjimo savimi, kaip tik, trūko Achesonui. Ypač, kai Trumanas pareiškė, kad jis nežada kandidatuoti...

Nėra abejonės, kad Dulles, peorganizavęs Valstybės Departamentą, daugeliu atvejų pakels ir pačią užsienio politikos liniją.

Nors, kodėl tai liečia Amerikos santykius su Sovietų Rusija ir jos satelitais, tai šiuo atveju ir Dulles yra pasakęs: "Amerika karo nepradės".

O tuo tarpu Sovietų Rusijoje ir jos satelitinėse valstybėse tebegriežimas dantų griežimas.

Tas nuolatinis kompartijų valymas, korimas tų, kurie dar tik vakar buvo valdžios viršūnė, rodo — ką?

Tai rodo, kad komunistinė santvarka nepatenkinti net patys komunistų partijos vadai, nekaltant jau apie eilinius piliečius, kurių nuolatinis vežimas į Sibiro sritis vyksta kasdien.

Faktiniai komunistų naikinimas prasidėjo tada, kai Stalinas įsitvirtino Kremliuje.

Dabar, boševikams pavergus kitas valstybes, tas naikinimas vyksta ir už Rusijos ribų.

Šiame Vėniybės numeryje trumpai pranešama, kad Balfo pirmininkul padaryta sunki operacija.

Bet, tuo metu, kai chirurgai ruošėsi pjauti Končiū, tai jis, pasirodo, dar susėjo padaryti "operaciją" Balfo centre.

Negavęs direktorių sutikimo, Končiū suvališkai atleido ilgametį Balfo tarnautoją Joną Valaitį, prieš kurį kanaanikas jau seniai galando dantį.

Kadangi Valaitis buvo vienintelis Balfo tarnautojas, kuris galėdavo gauti aukų šalpai, tai šis Končiaus aktas, be abejonės, nepraels tylomis.

Anksčiau ar vėliau, Končiaus sauvallavimams Balfe turės būti padarytas galas.

Ernestas Galvanauškas, kuris Klėpėdos sukilimo metu buvo Lietuvos ministrų tarybos pirmininkas, dabar rašo, kaip jis krašto apsaugos ministeriui pavedęs "parinkti tam žygiui tinkamą kariškį". Gir-di, —

"Jo pakviestieji drąsiai, su karine patirtimi ir kitomis teigiamomis savybėmis, karininkai atsiskė vadovauti tam žygiui. Iš jų vienintelis išsiskyrė p. Jonas Palubinskas, dabartinis Generalinis Konsulas Niujorke, kuris, kiek pamenu, man pareiškė: "Tą misiją atlikti, jei ji man bus patikėta, aš laiku nepaprasta garbe." Mažiausia dvejodamas, aš sutikau jį paskirti minėtam uždaviniui. Jonas Budrys tą rizikingą žygi atliko nepaprastai sumaniai, tiksliai ir sėkmingai".

Kokia tirsta žmonių minia buvo Vėniybės koncerte, tai matyti nuotraukos, dedamos šio pačiame puslapyje. Bet tai yra esminis klausimas. Vėniybės koncertuose visada būna daug publikos.

Kas mane šiuo tarpu intriguoja, tai — klausimas, kodėl senieji lietuviai mažiau lanko pramogą

AMERIKA KEIS UŽSIENIO POLITIKĄ

Laukiama Eisenhowerio pranešimo apie Korėją — Dulles ir Stassen išvyksta į Europą susipažinti su pa dėtimi — Trumanas užmiršo ką yra sakęs, būdamas prezidentu

Nežiūrint, kad prezidentas Eisenhoweris dar nesveikuoja, vis dėl to vasario 2 d. 12 val. 30-min. Kongrese jis pasakys kalbą, kurios visi nekantraudami laukia.

Tai bus pirmas kontakto užmezgimas tarp Prezidento ir Kongreso. Kongreso nariai tikisi iš Eisenhowerio išgirsti apie jo kelionę Korėjoje ir koks yra sumanymas baigti ten karą. Taip pat turės būti paliestas ir Europos ginklavimosi planas.

Senato užsienių reikalų komisijos posėdy Harold Stassen pareiškė, kad prezidentas Eisenhoweris savo kalboje nurodys kokius numatys įnešti pakeitimus Amerikos užsienio politikoje.

Stassen manas, kad tekslą sumažinti užsienių pagalba, kuri buvusi nustatyta demokratų valdžios. Bet šis pagalba turėsianti būti palikta tiek didelė, kad būtų atsiekti Amerikos tikslai.

Galutiniai Amerikos pagalbos programa būstanti išdirbta tik sugrįžus Dulles ir Stasseni iš inspekcinės kelionės po Europą, kur jie išvyksta šios savaitės pabaigoje, kad vietoje geriau galėtų susipažinti su padėtimi.

Kokia dėl visa to bus sovietų reakcija?

Ilgai laukti nereikėjo. Pirmąjį šūvį paleido komjaunuolių vadas Michailovas, pasakydamas kalbą, per Lenino mirties sukakties minėjimą, ku-

riame dalyvavo pirmą kartą po ilgos pertraukos Stalinas su savo leitenantais Malenkovu, Molotovu, Beria, Kaganovičiumi, Bulganinu, Vorosilovu ir Šverniku.

Ši kalba buvusi pilna įtūžimo prieš Ameriką. Bet nėra ko stebėtis. Ji yra tik lašas vedamos prieš-amerikiečių neapykantos kampanijos.

Ar pasidarys eilinių piliečių Trumanas būtų užsimiręs tai, ką jis yra sakęs būdamas prezidentu?

Toks klausimas kyla pasiklausius jo pareiškimo, kuriame tvirtinąs, kad netikės, jog Sovietų Rusija turi atominę bombą.

Tuo tarpu 1949 metais rugsėjo 23 d. jis sakė, kad turi įrodymų, jog Rusijoje daromi atominiai sprogtimai. 1951 m. jis buvo pareiškęs, kad dar yra na atominė bomba buvo išbandyta Sovietų Rusijoje ir 1952 m. pranešė, kad dar naujas sprogtimas atominės bombos buvo padarytas Rusijoje.

Atominės energijos komisijos nariai prieš tokį Trumano pareiškimą protestuoja, aiškindami, jog yra neužginčijamų įrodymų, kad sovietai tikrai turi atominę bombą.

Vienulis davė savo kraują komunistui

Italijos komunistas Angelo Ferrari per susisaujimą buvo sunkiai sužeistas ir neteko daug kraujo. Jo gyvybė buvo pavojuje.

Bet dėka kraujo perliejimo dabar sveiksta. Dominikonas vienulis tėvas Lazzaro di Gigliani jam davė savo kraują.

Dabar komunistas Ferrari savo gysose turės vienuolio kraują.

Komunizmas yra pasaulio priešas

Generolas Van Fleet, koman davęs Korėjoje aštuntajai armijai ir pakeistas generolu Maxwell Taylor, atsiveikindomas su kariuomene pareiškė, kad komunizmas yra pasaulio priešas ir su juo negali būti daromas joks kompromisas.

1000 PABĖGĖLIU KASDIEN ATBĖGA

Berlyno vakarų sektorius užplūdo pabėgėliais iš sovietų zonos. Nuo praėjusios savaitės kasdien atbėga mažiausiai po 1000.

Žydų bendruomenės pirmininkas vakarinėje Berlyno dalyje kreipėsi su atsisaukimu į viso pasaulio žydus, prašydamas pagelbėti pabėgėliams.

Grotewohl dingo

Komunistų "valymas" rytų Vokietijoje plečiasi. Kasdien vis nauji vardai įrašomi į juodąjį sąrašą.

Po prekybos ministro Karl Hamann ir užsienių reikalų ministro Georg Dertinger, dabar taikomasi ir patį ministrą pirmininką Otto Grotewohl.

Per Lenino mirties sukakties minėjimą Grotewohl nesimatė. Jo vieta tribūnoje buvo užimęs Berlyno komunistų partijos pirmininkas Hans Jendretsky.

JUGOSLAVIJA, GRAIKIJA IR TURKIJA SUDARO SĄJUNGĄ PRIEŠ AGRESORIŲ

Naujoji Balkanų sąjunga pagaliau po ilgų derybų realizuota.

Iki šiam laikui maršalas Tito vengė susidėti į sąjungą su

Graikija. Bet šį kartą, Belgrade besilankančiam Turkijos užsienių reikalų ministrui Kuprulu pareiškė, kad Jugoslavija sutinka pasirašyti ginimosi pakta su Graikija ir Turkija prieš "bendrą priešą".

Šito "priešo" vardą nėra reikalo aiškiai pasakyti, nes žinoma, kad tik vienas Kremlius grasina Jugoslavijai, Graikijai ir Turkijai.

Po pastarimo, turkų užsienių reikalų ministras tuojau pat išvyko į Graikiją, kur pastarimuose tarp jo ir Graikijos vyriausybės dalyvaus ir Viduržemio esančių sąjungininkų jėgų vadas adm. Carney.

Nes kad šį Balkanų sąjungą būtų pajėgi, reikia, kad ji remtųsi Atlanto paktu. Kada Tito nepriklauso ir nenori tiesioginiai priklausyti prie Atlanto pakto, per Balkanų sąjungą jis bus netiesioginiai susijungęs su vakarų valstybėmis.

Ateinančią savaitę Belgrade laukiama graikų užsienių reikalų ministras ir galima tikėtis, kod šį sąjungą tarp Jugoslavijos, Graikijos ir Turkijos greitai taps realybe.

Kodėl sovietai naikina žydus?

Sovietiškas antisemitizmas skiriasi kiek nuo hitleriško. Žydų naikinimas pas rusus tai nėra vien paprastas, rasinis "valymas". Stalinas žydus naikina ne dėl etniškų priežasčių. Jis su jais kovoja dėl trijų priežasčių:

1. Jam reikia suversti kam nors viso nepasisekimo kaltę. Žmonės miršta badu. Tad yra lengviau pasakyti, kad tai "žydų kaltė", negu duoti duonos.

2. Komunizmas dabar kovoja prieš bet kokią kosmopolitizmo tendenciją. Tas komunistas kuris turi kokį nors ryšį su užsieniu yra blogas. Gi žydai iš prigimties yra kosmopolitai.

3. Sovietų Rusija stengiasi patraukti į savo pusę arabų valstybes. Gi žydų persekiojimas gali tik pagelbėti.

Bet dar yra ir kitos priežastys dėl kurių persekiojami žydai.

Po šio karo tarp armijos ir Politburo prasidėjo varžybos. Gi mirus Stalinui, armija galėdė tarti savo žodį. Malenkovas tą prisiminė ir štai kodėl atidengtojo sąmokslis visos aukos yra kariškiai. Apindamas žydų atmintį, jis bando susitaikyti su armija, o kartu nori praversti valymą policijoje, kad šį būtų jam ištikima.

Perplaukė Atlantą

Anglė Ann Davison yra pirmoji moteris kuri šiomis dienomis viena perplaukė Atlanto vandenyną su nedideliu 23 pėdų buriniu laivėlu. Kelionėje išbuvo 60 dienų.

Pirmas jos bandymas perplaukti Atlantą drauge su savo vyru pasibaigė nelaimė. Laivėlis pateko į audrą ir vyras nuskendo. Pasistačius naują laivėlį, ji užsispyrė kas neatsitiktų nugalėti Atlantą ir šį kartą išėjo laimėtoja.

Pavyzdžiui, prieš keletą metų, kai dar nebuvo naujakurių, ta pati Webster salė, kur vykdavo Vėniybės koncertai, būdavo pilna publikos.

Dabar taip pat pilna. Bet... didesnę pusę publikos — naujakuriai.

Is tikrųjų, anot Olio, "atrodo, kad senieji lietuviai nuėjo į pogrindį".

Su tokiu susikauptumu ir dėmesiu tūkstantinė publika klausėsi Vėniybės koncerto, įvykusio praeitą sekmadienį Webster salėje New Yorke. Foto V. Mažello

DAR VIENAS METINIS VIENYBĖS KONCERTAS NUĖJO Į ISTORIJĄ...

Dar vienas metinis Vėniybės koncertas, palikęs neužmirštą spūdių tūkstantinei publikai, nuėjo į istoriją.

Tiesa, kad visi šio laikraščio koncertai visada būna dideli ir gražūs. Bet šis paskutinis, įvykęs praeitą sekmadienį New Yorke, savo programos įvairumu ir muzikos lygiu, rodos, buvo didžiausias ir gražiausias. Tai parodė ir publika, taip entuziastiškai plojusi, šaukusi "bravo" ir "valio programos dalyviams.

Smuikininkui T. Katzui vadovaujant, programą pradėjo Gothic Instrumental Ensemble — patys talentingiausi NBC instrumentalistai. Jiems baigus savo dalį, į sceną išėjo operos solistė Polyna Stokšūtė, kuri dainavo Handelio, Schuberto ir Purcellio operų arijas. Stokšūtė yra plataus masto dainininkė, ir jos dainavimu šandien žavisi ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai.

Po keleto melistriškai pagriežtų T. Katzo smuiko solo kūrinių, vėl pasirodė Gothic Instrumental Ensemble, ir šį kartą jis grojo Jarnefelto, Schuberto ir Čaikovskio kūrinius.

Antrame pasirodyme Polyna Stokšūtė dainavo ariją iš Cavalleria Rusticana (Mascagni), du Galilevidaus kūrinius ir vieną Kavecko. Tai, iš pasaulinės muzikos kūrinių pereinama grynai į lietuviškąjį kūrybos barą. Po Leo Rostal cėlo solo, antroje programos dalyje, Gothic Instrumental Ensemble grojo kiekvieno lietuvių širdžiai mielais ir taip gerai pažįstamas melodijas — lietuviškąjį potpourri, kurį harmonizavo kompozitorius Alfred Akon. Ir čia publikos entuziazmas pasiekė savo viršūnę. Publika reikė dėkingumą kitataučiai muzikui, taip sugebėjusiam harmonizuoti Kur bėga šepupė, Karvelėli mėlynasis, Siuntė mane motinėle, Plaukia sau laivelis ir t. t. Tai buvo nuostabi koncerto programos dalis. Kitataučiai harmonizuoja lietuviškų dainų melodijas, kitataučiai instrumentalistai jas išplūdo... Tuo

Čekoslovakijoje padėtis sunkėja. Dėl trūkumo anglų užsidaro fabrikai ir turi sustoti vaikščioję traukiniai. Praėjusiais metais buvo iškasta 945,000 tonų anglių maziau. Komunistinė vyriausybė kaltina darbininkus tingėjime ir sabotažu.

Vienas žymus amerikietis Korėjoje pareiškė, kad komunistai prieš amerikiečius galės laikytis neribotą laiką. Kinai turi 15 divizijų veteranų, kurie mušasi kaip vėliniai ir sąjungininkų aviacijai dar nepavyko suardyti užfrontėje kelius. Tankai ir patrankos sovietų gamybos be pertraukos atsiunčiami iš Mandžiūrijos, gi Korėjos pakraščiuose pastebėti sovietų povandeniniai laivai, Schnorkel-tipo.

Buvęs Amerikos ambasadorius Maskvoje Davis žurnale The Diplomat rašo, kad Eisenhoweris jau prieš ketverius metus galėjęs tapti prezidentu. Trumanas jam buvo pasiūlęs 1948 metais būti oficialiu demokratų kandidatu 1948 metų rinkimuose.

Per paskutinį bandymą spausminiu lėktuvu pasiektas naujas rekordas, iš Anglijos į Australiją (8,608 myl.) nusikrendant per 22 val. 1 min., kada pirmąkart rekordas buvo 45 val. 35 min.

Italų komunistų vado Togliatti sūnus metęs komunistu ir perėjo pas katalikus. Tvirtinama, kad jis pasiryžęs tapti kunigu. Aiškinama, kad tai įvyko dėl to, kad jo tėvas metęs motiną, gyvena susidėjęs su savo jauna sekretore.

Argi Prancūzijoje Thorezo įpėdinio Duclou dienos irgi būtų suskaitytos? Toks klausimas kyla, pamąstus, kad jis nustoją ejęs partijos lyderio pareigas. Parlamente partijos reikalus gina ne Duclou, bet Prouteau.

Tarp Sakhalino salos ir Rusijos pakrančių Tolimuose Rytuose per Pogobi sąsiaurį pradėta statyti milžiniška 18 mylių užtvanka, prie kurios darbu dirba pusė milijono politinių kalinčių. Šios užtvankos pasekmės būsiančios tokios, kad žiemos metu Vladivostoko uostas nebeužsisiąs ten pasidarysias šiltesnis klimatas, bet už tai sumažės Japonijos jūroj žuvingumas, nuskus šiltąją Kuro Schio srove.

Jugoslaviai su graikais pasirašė slapta susitarimą, kad pasaulinio konflikto atveju jie nepuls Albanijos, jei tik ji paliksianti rami. Priežastis esanti ta, kad nedavus Italijai progos įstikšti į Balkanus.

Jaunas 18 metų prancūzas Marius Renard, kuris buvo sužeidęs vienintėlį inkstą pradžioje buvo išgelbėtas perkelti operacijos būdu vieną inkstą iš jo motinos. Devynias dienas išgyvenus, buvo manyta, kad dar niekad nedaryta pasaulyje operacija bus pavykusi, bet šią savaitę jis vis vien mirė.

Europoje siaučia didelė gripo epidemija. Prancūzijoje serga apie 15 milijonų žmonių ir dėl tos priežasties fabrikuose darbas sulėtėjęs. Taip pat didelis žmonių skaičius serga Italijoje, Vokietijoje ir Anglijoje. Popiežiaus irgi buvo susirgęs gripu. Amerikoje labiausiai gripas išsiplatinęs Texaso valstybėje, kur serga 200,000 asmenų.

Gen. Ridgway, Atlanto jėgų viršininkas Europoje, žadąs prašyti Eisenhowerio, kad atleistų iš pareigų, nes Europos politikai klydo apsiginklavimą.

Sovietų admirolas Selpuchin, komandavęs povandeninių laivų bazę Murmansk, išvyko į Kiniją, kur jam pavesta padėti Mao Tse Tungui organizuoti povandeninį laivyną. Su juo išvyko seni povandeninių laivų specialistai, kurie apmokins kinų jūrininkus.

Kalbama, kad gen. Mac Arthuras vasario mėnesį vyks į Formozą, kad vietoj galėtų iširti kiek vėta Chiang Kai Seko armija ir tada padarysias Eisenhoweriui konkrečius pasiūlymus dėl karo Korėjoje.

Vėniybės koncerto programos dalyviai ir jų draugai: J. Ginkus, P. Labanauskas, Barbara Darys, A. Brazis, Vincė Joniškaitė, Theodor Katz, Polyna Stokšūtė, jos vyras Ehrens ir Aldona Lasauskienė, neseniai atvykusi iš Australijos. Foto V. Mažello

DIDELIS VISŲ SUSIDOMĖJIMAS BENDRUOMENĖ

CLEVELAND, OHIO— Rude- ni susioragnizavusi Lietuvių Bendruomenė Clevelande, at- rodo, jau yra sustiprėjusi ir žengia gražiu kūrybiniu keliu. Tai patvirtino sausio 18 d. Lietuvių Šalėje įvykęs jos me- tinis susirinkimas.

Bendruomenės pirmininkas St. Barzdukas referavo veiklos planą. Jis plačiai išdiskutuot- as, pasisakant: J. Venšlovai, J. Leonui, Idzilevičiui, Z. Jan- ku, Jaunučiui Nasvyčiui, P. Balčiūnui, A. Jonaičiui, P. Ka- raliui, F. Baranauskui, S. La- niauskui, St. Lazdiniui, Garga- sui, F. Sankevičiui, Puškoriui, J. Čiuberkiui, Ig. Malinauskui, V. A. Brazuliu ir kt.

Priimtas bendruomenės soli- darumo mokestis metams vie- nas doteris ir vietos Cleveland lietuviškiems reikalams taip pat doteris.

Ir senieji ir naujieji Lietu- viai atėčiai rodo gyvo susido- mo bendruomene.

Susirinkime, tarp kitko, pa- reikšta nuomonė, jog bendruo- menės informacinė tarnyba siuntintų savo informacijąs Vienibei. Valdyba pasizadėjo šį klausimą išspręsti.

GYVA SAMBŪRIO VEIKLA

Lietuvos universitetų Tauti- nių Korporacijų Sambūris sau- sio 18 d. inž. dr. Algirdo Nasvy- čio namuose, 1380 Ansel Rd. turėjo susirinkimą.

Vadovavo pats Sambūrio pirm. — inž. dr. A. Nasvytis. Plačiai pasisakyta šio akade- miku vieneto politinės kryp- ties reikalu kalbėjo: inž. J. Augustinavičius, J. Leonas, Alg. Nasvytis, Vyt. Pašakarnis, dr. Vl. Ramanauskas.

Vilniaus Krašto Lietuvių Są- jungos Clevelando skyriaus pirm. Stasys Lazdinis skaitė paskaitą apie Lietuvos politi- nes problemas pietryčių Lietu- voje. St. Lazdinio paskaita bu- vo gilus mokslinis darbas ir bu- vo palydėta įdomiomis diskusi- jomis.

PASVEIKINTI UKRAINAI

Ukrainos nepriklausomybės šventės proga clevelandiškius ukrainus pasveikino vietos Lie- tuvių kolonijos vardu St. Laz- dinis.

BRAZULIO DRAMOS STUDIJA VEIKIA

Jau keleri metai nepaprastu aktualumu Vladas Brazulius yra atsidėjęs dramoms menul. Jis yra suorganizavęs ir pats vadovauja dramų studijai.

Šį puikų meno junginį pasi- telkė talkon Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Clevelando skyrius, prašydamas suvai- dinti Petro Valčiūno 4 veiksmų pjesę "Sulauzdytąją Priesaiką".

Vakaras įvyko sausio 17 d. ir sutraukė labai daug lietuvių. Vaidinta labai puikiai. Pa-

Pradedama ryškėti

WATERBURY, CONN.— Sau- sio 18 d. įvyko Waterburio Lie- tuvių Bendruomenės visuoti- nas susirinkimas. Jo išdavos te- gu bus žinomos mūsų visuome- nei, kuri turi suprasti kad "Bendruomenė" praktiškai rei- škia daugumos diktatūrą.

Jau iš anksto žmonės būkš- tavo, kad po Loko įtaka sudar- ius laikinus organus, bus sie- kiama visus kitus išjungti iš bendro darbo. Kada vieni at- šalo ir nėjo į susirinkimą, ka- talikal jautėsi patenkinti ir ruošėsi lemtai pergalei. Ir štai šiame visuotiniame susi- rinkime taip puikiai ir galin- gal pasirodė, kad nė vieno be katalikų federacijos asmens į vadovybę nepraleido. Išrinkti buvo: Viktoras Jasaitis, Vin- cas Šmulskštys, Jonas Valaitis, Kazlauskas, M. Zaliskienė, Meškūnienė, Petruskas, Petruskevičius ir P. Jokubauskas — visi iš katalikų federacijos. B. B.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktorai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel. LOcust 2-9229

statymas ir režisūra Vl. Bra- zulio, dekoracijos Vyt. Rauli- naičio, režis. asistentas Ignas Gatautis, scenos apšvietimas J. Sakalo, suflerė Regina Bra- zuliytė.

Vaidino: E. Bridžiūnienė, V. Gaučiūtė, A. Kazėnienė, P. Lingaitis, J. Jurgelis, J. Micei- ka, Vl. Brazulius, Ign. Gatautis,

S. Semetaitė, V. Gilys, M. Kriaunevičius, J. Velykis, A. Jo- naitis, A. Krygeris, A. Juodie- nė, A. Vasiliauskas, P. Sėjonas ir V. Čezys.

Vl. Brazulio dramų studija šį ir šiandien aktualų P. Vai- čiūno veikalą turėtų parodyti ir kitose stambesnėse lietuvių kolonijose. A. Vilkaitis

BENDRUOMENĖS ĮKURDINIMO ŠVENTĖ

HARTFORD, CONN.— Sau- sio 18 d. Liet. Amer. Pil. Klu- bo šalėje įvyko iškilminga Lie- tuvių Bendruomenės įkurdini- mo šventė, kurios išpuščiai il- gai nebus šios kolonijos lietu- vių pamiršti. Koncertinę pro- gramą išpildė žymūs artistai: Stasys Liepas, operos solistas, Antanas Gustaitis, rašytojas humoristas ir prof. Vytautas Marijošius, taipgi, vietiniai me- nininkai: Pianistė Loreta Sei- gytė, Manchesterio liet. choras ir Hartfordo liet. vyrų oktetas, choristams vadovavo P. Pakė- nas, oktetui J. Petkaitis.

Didelį išpučį paliko ir LOKO pirm. prelato Jono Balkūno kalba. Vietos LB k-to garbės pirm. prel. Jonas Ambotas ir adv. F. Monchun tarė sveikini- mo žodį ragindami lietuvius susijungti bendruomenėje.

Programai vadovavo K-to pirm. W. M. Chase. VMK

Kas naujo Amsterdame

AMSTERDAM, N. Y.— Va- sario 1 d. Amerikos Lietuvių Klube 2:30 val. sv. Kazimiero choras stato Gustaičio veikalą "Silkiniai pačiai", kurį reži- suoja J. Olsauskas.

Vasario 22 d. bus suruoštas Lietuvos Nepriklausomybės mi- nėjimas, kuriame dalyvaus iš New Yorko vadovaujamas Liu- berskio vyrų choras ir vietni- ni choralai. G. J. Olsausko ve- dama radijo valandėlė duos minėjimui pritaikintą specia- lią programą.

Sausio 11 d. įvyko Amerikos Lietuvių Klubu susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba. Išrinkti beveik tie pa- tys asmenys. Iš apyskaitos pa- aiškėjo, kad klubas per metus padarė 50,000 dol. apyvartos.

Vietinis BALFO 33 skyrius irgi neblogai veikia. Yra surin- kęs apie pusantro tono rūbų. Ateity skyriaus nariai žada la- biau pagyventi veiklą, sureng- ti parengimų, kad daugiau su- rinkus aukų skurstantiems tremtyje lietuviams.

A. J. Lukšis

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REU- MATISKUS, RANKŲ IR KO- JŲ GELIMĄ BEI TIRPIMĄ, NEURALGIJĄ, NUOVARGI, DIEGLIUS. Jeigu jūs brangi- nate savo sveikatą, tai tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą drauge su šiuo skel- bimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Ga- lingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesit- jusite sveikesni, grąžinkite mums likusią. Bet mes žino- me: tūkstančiams padėjo, pa- dės ir jums. Užtikriname pa- sekmes!

Yra senas ir teisingas prie- žodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galin- ga Mostimi!

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

Baritonas Stasys Liepas su- sio 18 d. Liet. Amer. Pil. Klu- bo šalėje įvyko iškilminga Lie- tuvių Bendruomenės įkurdini- mo šventė, kurios išpuščiai il- gai nebus šios kolonijos lietu- vių pamiršti. Koncertinę pro- gramą išpildė žymūs artistai: Stasys Liepas, operos solistas, Antanas Gustaitis, rašytojas humoristas ir prof. Vytautas Marijošius, taipgi, vietiniai me- nininkai: Pianistė Loreta Sei- gytė, Manchesterio liet. choras ir Hartfordo liet. vyrų oktetas, choristams vadovavo P. Pakė- nas, oktetui J. Petkaitis.

Didelį išpučį paliko ir LOKO pirm. prelato Jono Balkūno kalba. Vietos LB k-to garbės pirm. prel. Jonas Ambotas ir adv. F. Monchun tarė sveikini- mo žodį ragindami lietuvius susijungti bendruomenėje.

Programai vadovavo K-to pirm. W. M. Chase. VMK

RUOŠIASI VASARIO 16 MINEJIMUI

WASHINGTON, D. C.— Ar- tėjanti reikšminga šventė su- judino ir Washingtone gyve- nančius lietuvius. Tam minė- jimui atitinkamai atžymėti, tapo išrinkta Komisija: pirmi- ninkas dr. Jonas Bačiulis, iš- kilnių vyr. tvarkytojas — dr. Jonas Brazinskis, vyr. šeimi- ninkė — Jurkienė ir Petkevi- čūtė, pravesiti propagandą angli kalba spaudoje — Julė Liecytė ir Petras Jurka, meni- škos dalies vadovė — Julė Rute- lionienė, sekretorė Helen Pavil- lon, Stasys Zadeikis ir kt.

Iškilnėse dalyvauti yra kvie- čiami ir žymesnieji amerikie- čiai, ypač pažangūs mūsų ūe- tuviškiems reikalams. Jų tar- pe yra senatorių ir State D-to augstų pareigūnų.

Minėjime tikimasi pamatyti mūsų gerb. Ministrą Povilą Za-

ŠALTĄ ZIEMOS VAKARĄ SKAITYKITE KNYGAS, KURIOS PILNOS UGNIES

ČIKAGOS SEŠĖLIAI. Čia labai stipriai pavaizduotas gyvenimas nuogas iš nuogausių. Iliu- struota, 316 psl., kaina \$3.00.
SIRDIES RŪMAI. Čia aprašy- ta: kaip tėvų nusineša alkoholi- šis, motina — melė, o dukteris — širdis. Iliustruota, 450 psl., kaina \$4.00.

SLIAPTARNIAI. Čia parodyta lietuvių anglakasių gyvenim- as ir tos baisios kovos, ku- rios ejo tarp bedievių ir "kry- žiokų" — slauptarnių ir katali- kų. 652 psl., drobės viršeliai, šluop. Serno ir Dembskio at- valždai, kaina \$3.00.

VISOS 3 KNYGOS SYKIU TIK UŽ \$6.00! Bet taip baisiai žema kaina negali tęstis ilgai. Tai nelaukit rytojau, bet tuo dėkote \$6.00 į voką ir siųskit: DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Persiųntimo kaštus apmo- kame.

Pianistas **ANDRIUS KUPREVIČIUS** vasario 22 d. vėl koncertuos Chicagoj. Jis jau vieną labai sėkmingą konc- ertą turėjo Chicagoj, Orchestra Hall rūmuose, kur su garsiu Chicago's Simfonijos orkestru jis išpildė Tschai- kowsky kūrinį.

Nuotraukoje Andrius Kuprevičius sutinkamas Chicago's aerodrome. Iš kairės — kompozitorius Vladas Jakubėnas, muzikas Aleksas Kučūnas, Margučio vedėja Lilija Vana- gaitienė, pianistas Andrius Kuprevičius ir adv. Antanas Ollis, Sanitary District of Chicago prezidentas.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

New Jersey Lietuvių Taryba yra nutarus šiais metais Vasa- rio 16 d. atžymėti ypatingai. Iškilmingas minėjimas į- vyks vasario 22 d., sekmadienį,

2 val. po pietų, Robert Treat viešbučio didžiulėje ir puosnio- je salėje, Park Place, Newark, N. J. Kalbėtojais bus žymūs amerikiečiai ir lietuviai, kurių kalbos bus perduotos per ra- diją. Bus ir meninė programa, apie kurią — vėliau.

Būtų gerai, kad šiame pa- rengime dalyvautų galimai gausesnė vietos ir apylinkės visuomenė.

Įėjimas nemokamas. Surink- tos aukos bus skiriamos Lietu- vos laisvinimo reikalams. New Jersey Lietuvių Bendruomenės Laikinis Organizacinis Ko- mitetas šį nepaprastą minėji- mą yra nutaręs visais būdais remti ir jame dalyvauti.

New Jersey Lietuvių Tary- bos vadovybė prašo visus pasi- ruošti šiam minėjime dalyvau- ti.

Geresniam pasiruošimui, va- sario 1 d. 12 val. diena, yra kviečiamas visuotinis lietuvių susirinkimas, sv. Jurgio D-jos salėje, 180 New York Avenue, Newark 5, New Jersey.

N. J. L. TARYBOS VADOVYBĖ
Jokūbas Stukas, Pirmininkas
A. S. Trečiokas, Sekretorius

QUALITY MARKET
VICTOR ABECONAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS, Sav.
Pirmos rūšies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadienis ir
šėtdieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

WILLIAM VALAITIS
Visokerpias automobilių teisyms.
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0598

BACH'S CAFE
Alus, vynas, likeris.
Visada draugiška nuotaika.
6029 TORRESDALE AVE.,
Philadelphia 24, Pa.
JE 5-9643

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

IVY LEAF GRILL
Antonia Smith, Sav.
42 SCHUYLER STREET
AMSTERDAM, N. Y.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai,
geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

KARLONAS Funeral Home
Lietuviams tarnauja dau-
giau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

Jau išėjo iš spaudos. Gaunama lei- dykloje ir pas spaudos platintijus.

STASYS ZOBARSKAS

AUSRELĖ

ELEMENTORIUS

PATRIA

Post Office Box 1291
STAMFORD, CONN.

Kaina \$2.25

UNION BRONZE FOUNDRY

High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS

SAVININKAS

(Pėda nuo Union Avenue)

Bridgeport, Conn.

TEL: 3-4696

HOTEL GRUSH

RESTORANAS ir BARAS

ADAM GRUSH, Savininkas

Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.

200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET

KAZYS VALAITIS, Savininkas

PIRMOS RŪSIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI

808 North 2nd St., Philadelphia, Pa.

Market 7-1685

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVISKA UZEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvania's Universiteto

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS

841 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.

TEL. PO 5-9785

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAUN, Sav.

N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

TEL. PO 5-9566

HOLLYWOOD INN & HALL

ELZBIETA RUDAUSKIENE, Savininkė

Baras ir salės pramogoms

2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.

Tel. Virginia 7-9880

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSY
1601-3 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4119
PHILADELPHIA, PA.

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelvingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valanda kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėngt suteikti geriausį patarimą.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN

1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT linijai)

Balfo Pabiro...

Ramiai sėdėjau Balfo seime ir stebėjau. Gal būt pastebėjau daugiau, negu kiti, todėl noriu pasidalinti išpušiais.

Kas nutarta, kas atmeta, kas kuo išrinktas, ar paliktas, tai kiti aprašė, aš tik parašysiu ko kiti nepastebėjo...

Konsulas Šalna, sveikindamas seimą pasakė, kad Šalnos Bostone buvo galima tikėtis, bet kad Šalna tiek sniego privarytų, tai jau ne jo kaltė ir jis, kaip Šalna, atsiprašo...

Prelatas J. Balkūnas labai iškilmingai išėjo su sveikinimu kuo ne nuo pačios didžiosios ir stipriausios organizacijos Lietuvių Bendruomenės. Pažadėjęs paramą Balfui iš tų tūkstančių, kurie manoma surinkti, už gražius pažadus gavo atit ir atsisedo.

Po jo kažkas šaukia M. Vaidyla tarti žodį. Šis išeina vardu mažytės nežinomos organizacijos, kurio nepriklauso bendruomenė... Salėje juokas ir plojimai.

Nora Gugienė pernai atvyko į Sandarietį seimą, prašė seimo dalyvių patikėti jos nuosirdumui ir duoti jai balsavimo teisę, nes ji visada dvasioje būvusi sandarietė. Daug kas abejojo tuo apskaičiuotu nuosirdumu, bet visgi davė jai tą teisę, nes Vaidyla galvą guldė, kad ji atėjusi į tikrą keičią. Dabar gi, kai Gugienė vėl "pasidarė socialistė", Vaidyla neturėjo kur akių dėti.

Gera darbininkė V. Količienė irgi buvo nuklydusi, bet jos socialistai neprėmė atgal. Matyt, jos nuodėmė papildyta be socialistų žinios.

Seime daug kas pasigėdo Jono Valaičio. Končiūs aiškino, kad jis nėra Balfui reikalingas, tuo tarpu nerado galimybių jį nors vienai dienai atleisti, kad galėtų seime dalyvauti.

Idomu, kaip Ona Valaitienė protokolavo visą tai kas buvo apie jos vyrą Joną Valaitį pasakytą. Ji juk buvo seimo sekretorė.

Gal kiti ir nepastebėjo, bet mane bausis juokas paėmė, kai adv. N. Rastenis vardan salėje išrinktos nominacijos komisijos pasakė, nuo kurių grupių ką nominuoja, ir kai pasakė, kad nuo katalikų dr. Končiū, tai šis tuoj pašoko ir sušuko: aš nekatalikas... Tik vyskupas Brizgys patraukė jį už skverno ir nuramino. Matyt, jis norėjo pasakyti, kad ji ne tik katalikė, bet ir visos kitos grupės nominavo...

Arkiyvskapas Cushing pagyrė lietuvius, kad jie ligai neprėmė krikšto, kuris jiems buvo nešamas kardu ir ugnimi. Matyt, iškilmingai 700 metų Lietuvos krikšto minėjimai netikino jo ekselencijos.

WOLDEMAR KLEIN — LIETUVIŲ DRAUGAS

Neseniai žinomas vokiečių meno leidėjas Woldemar Klein atšventė 60 metų jubiliejų.

Šis įvykis turi lietuviams tą reikšmę, kad Woldemar Klein savo leidžiamame meno žurnale Das Kunstwerk, kuris priklauso prie šios rūšies Europos įtakingesnių periodinių leidinių, parodė retą palankumą lietuvių dalei. Vos kelių metų bėgyje jame tilpo straipsniai apie Čiurlionio, Galdiko, Jonyno, Kastulio, Petravičiaus, Vamaus, Rato ir Angiaus kūrybą.

Kai kurių dailininkų darbams analizuoti Woldemar Klein išspausdino net kelius rašinius. Taip, pav., Čiurlioniu buvo paskirti 2, Jonynu 3 atskiri straipsniai. Visi minėti darbai buvo parašyti estų meno istoriko Aleksio Rannito. Jo plunksnai priklauso taip pat ir Woldemar Klein išleista

LIETUVIUOSE

Lietuviai prekybininkai New Yorke dr. J. Kazickas ir dr. K. Valiūnas, norėdami paremti lietuvišką jaunimą, įsteigė "Neries" stipendijų fondą, kurį globoja apsiėmė A. Simutis, dr. Viliamas ir P. Jurkus. Norintieji gauti stipendiją kreipiasi į A. Simutį, Consulate General of Lithuania, 41 W. 82nd St. New York.

Sveicarijoje, Wallenstadberg sanatorijoje mirė Lietuvos aviacijos kapitonas Mečys Brazaitis.

Paryžiuje su dideliu pasisekimu praėjo Champs Elysees Operoje smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės koncertas. Salė buvo perpildyta publikos ir jos tarpe buvo keliolika lietuvių. Išlepta Paryžiaus visuomenė atidavė smuikininkei pilnai užstarnautą pagarbą.

Į naująją Paryžiuje Darbo Lietuvių Sąjungos valdybą išrinkti: J. Masiulis, Baranauskas, Kaš, Gravelis, Dabužinskas, Reckaitė, Zubrys, Einingis, Kurėnas ir Valciekauskas.

Tarptautinės Diplomatines Akademijos prašymu E. Turauskas išvyko į Madridą rūpintis ten iškurti Akademijos skyrių.

Paryžiuje per Pasaulinio Motinų Sąjungos suruoštą šventę gražiai su lietuvišku stalu pasirodė O. Bačkienė, J. Matorienė, E. Turauskienė ir B. Venciuviėnė. Šventę globojo Prancūzijos Respublikos Prezidentas.

Skulptorius A. Mončys, Prancūzijoje Laono mieste išpuošė savo darbais bažnyčią, tuo miesto visuomenę supažindino su savo kūryba. Ta proga didžioje prancūzių spaudoje apie jį labai gražiai atsiliepė, pabrėždama, kad tai lietuvių skulptorius, kuriam pasisekė išsigeibėti iš anapus geležinės uždangos.

trumpa monografija apie tapytoją Vytautą Kaslį. Tuo būdu Woldemar Kleino 60 metų jubiliejaus svarba pasigėdo aški kiekvienam, kuriam rūpi Lietuvos kultūros reikalai. Lietuvos Diplomatijos Sešas Min. Stasys Lozoraitis šia proga Kleinui atsiuntė asmenišką pasveikinimą, kuriame tarp kitko sakoma:

"Jūsų jubiliejų paminėti yra ne tik maloni prievolė, bet ir garbė, kadangi aš tuo būdu įsilungčiau į tą didelį būrį Jūsų draugų ir gerbėjų, kurie žavi si Jūsų nenulistančia kūrybine veikla vokiškojo meno ir europiškos kultūros tarnyboje.

"Šios eilutės ūgtų nepilnos, jeigu nepakartotiau, kaip labai aš, kaip lietuvis, esu Jums dėkingas. Šiuo mano Tėvynei taip sunkiu metu, kai priešio okupacija Lietuvių kėsinasi užgesinti kiekvieną laisvės kibirkštį ir kraštą daro dvasios kankinimą, Jūs ištiesėte lietuviškiems menininkams, kurie Vokietijoje ieškojo prieglaudos, pagalbos ranką ir Jūsų gražiamu Kunstwerk suteiktėte jiems dvasišką pastogę. Mės visuomet tai prisiminsime su dideliu dėkingumu".

Woldemar Kleino draugas jubilio darbei išleido specialų alamančą, kuriame tilpo nemažai žinomų meno ir literatūros pasaulio žmonių straipsnių. Tarp kitų vardų, kaip pav. Nobelio laureto Hermano Hesse, ir Vokietijos pasiuntinio Paryžiuje, meno istoriko Wilhelm Hausensteinio, mes randame Aleksio Rannito Woldemar Kleinui dedikuotą rašinį "Draugystė prasideda tik po atsisveikinimo". Liukusianiai išleistą leidinį puošia šalia kitų darbų, prof. V. K. Jonyno 2 kūriniai, — jo labai gražus piešinys "Madona" ir jo Woldemar Kleinui sukurtas ekslibrisas, kurio motyvas paimitas iš lietuvių liaudies meno.

A. M.

VILNIUS TARP AUDRŲ

JAUS SPAUDOJE IR PASIRODYS PRIES VELYKAS

Vilnius tarp audrų, vilniečio rašytojo Jeronimo Cicėno knyga arti 500 psl., iliustruota mūsų dailininkų darbų reprodukcijomis, V. Augustino foto nuotraukomis, dokumentuota statistikos duomenimis, reikšmingiausių įvykių aprašymais, šimtais pavardžių, susijusių su Vilniaus krašto lietuvių kovomis, laimėjimais ir pralaimėjimais.

Vilnius tarp audrų — štai Vilniaus krašto lietuvių kancios ir kova lenkų okupacijos (1919—1939) būvyje, taip pat paprastas džiaugsmas ir didelis kūrybos valia Lietuvos Respublikai ir Vilniui sugrįžus.

Autorius ir leidėjas visus tautiečius, besisielojančius Vilniaus praeitimi ir ateitimi, kviečia į talką.

Knygos kaina 5 doleriai.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai ir tuo mums padėsite išleisti šią knygą. Užsakovams knyga iki vasario 28 d. pavarde bus paskelbtos garbės prenumeratorių sąrašė knygoje.

Užsakykite vienu iš šių adresų:

TERRA, 743 W. 33rd Street, Chicago 16, Ill.

J. CICĖNAS, 3421 X Street, Omaha 7, Nebr.

A. DUNDULIS, 2428 S. Lawrence Ave., Chicago 23, Ill.

Visi Vilniaus Sąjungos skyriai kviečiami prisidėti prie šio darbo. Autorius ir leidėjai

TAI BUVO PRIEŠ DVYLIKĄ METŲ... Bolševikams užėmus Zarasus, miestą pradėjo "tvarkyti" berasciai burliškai arklavagai ir višokie atmatos...

A. DEGUTIS

Kai 1940 metais birželio 18 d. per Latviją į Zarasus įsiveržė sovietų tankai, tuoj mieste pasirodė nepažįstamas tipas, kuris, vietos burlioko Petrovo lydimas, aplankė visas įstaigas.

Jis buvo apsirėgęs mizernai. Svarko rankovės buvo kiek žemiau alkūnių, o kelnės buvo nudribusios ir gerokai atbrizgusios, be kalaraičio, atsilapojusiais raudonais marškiniais, jis visiems užsirekomė davo "Gubaičiu", nors lietuviškai nemokėjo nė žodžio. Vėliau paaiškėjo, kad tai rusas Guskov, iš Maskvos atsiųstas NKVD kapitonas Zarasų apskrityje.

Valdžios užgrobimas buvo vykdomas pagal planą. Pradžioje apskrities viršininku buvo paskirtas agronomas Kriščiukaitis, žmogus su lietuviška širdimi.

Dar rugsėjo 8 d. šventės išvakarėse Kriščiukaitis išdėstė "Gubaičiu", kaip kiekvienam lietuviui yra brangi rugsėjo 8 d. šventė, kad reikėtų išleisti tautines vėliavas. "Gubaičiu" davė savo sutikimą, bet tą patį vakarą Smelyne jo savo "šta bu" Petrovi, Sikalovu ir Levinu susirinko posėdžiui.

Rugsėjo 8 d. ryte visi namai Zarasuose buvo pasipuošę tautinėmis vėliavomis. Bet nelieganai jos plėvėsavė. Prie pietus į gatves pastypė kaip koks amaras vaikėzai, apsiginklavę peiliais ir lyg laukinės katės pradėjo nuo įstaigų ir namų plėšyti vėliavas, laužyti kotus, jog mažai kas iš zarasielių tą dieną išgelbėjo vėliavą.

Kriščiukaitis dėl šio įvykio nusiminė. Savo artimiesiems jis pasakė, kad žmonės dar ko gero pamans, kad jis tyčia liepė išleisti vėliavas tam, kad

galima būtų visas jas sunaikinti.

Po šio žygio "Gubaičiu" jau pasirodė NKVD kapitono uniformoje, o su juo ir dar trys nematyti "svečiai". Vienas iš jų vilkėjo ilgą, beveik iki žemės guminį lietpaltį, persijuosęs karišku diržu. Tai buvo naujas Zarasų apskrities viršininko padėjėjas Majevskis. Kitai du buvo kompartijos sekretoriai: Kovsovas ir Kunčinas.

Gi Kriščiukaitis buvo nušalintas ir jo vietoj paskirtas iš Antazavės valsčiaus visiškai beraštis burliokas, kuris komunistams nusipelnė pavogdamas iš "buožių" arklius ir už gautus pinigus pardavus juos, garsusis budelis Petrovas galėjo dar nepriklausomybės laikais nuvykti su misija į Maskvą. Naujasis "viršininkas" tuoj nusiskuto burliokišką barzdą, apsirėgė iš krautuvų reikiuota medžiaga ir savo kabineta apstatė kaip turkų pašą, prinešdamas iš visur minkštų kėdžių ir sofų.

Zarasų kompartijos sekretoriatą tais laikais sudarė ruskaliai Kovsov ir Kučins, zarasietis Gordon ir prisigėręs tinginys iš Antaleptės Antanas Melinis.

Kai Melinis pasidarė Zarasų apskrities balsenybe, kartą je teta Priekšaitienė, susitikus Antaleptėje, paklausė:

"Tai gi tu, Untaniuk, nei rašyti nei skaityti, a mūsų karaliu padėjo. Tu gi žinai aš tik vieną avelį turu, gal kaip jau karalius, atlaistum kaip tetuly nuo vilnų normas".

Melinis tada splovė savo tetai į veidą.

NKVD štabą Zarasuose sudarė miesto padugnė. Milicijos viršininku buvo paskirtas burliokas Sikalovas. Politruko Smelynės burliokas beraštis Petrovas, kuris karo metu su savo bėdras suvedgino Zarasų miestą, išūdė kalėjime kailinius. Jo agentai gaudė Zarasų miesto gyventojus ir kišo į rūsi, kur pats Petrovas šaudė šūviu į pakaušį. Dabar, kaip teko patirti, už didelius nuopelnus komunistui, Petrovas yra atsėdūręs net partijos centro valdžioje. Bet šiems visiems žiaurumus papildyti jis turėjo pagalbininkus, Cholpakovą, Bobrovą, Kačerginski ir Leviną.

Pagaliau, įdomi asmenybė buvo naujasis Zarasų burmistras Vincas Paleckis, kuris anksčiau Kaune buvo vyresnioju šungaudžiui, kaip jis pats sakėsi, esąs Justo Paleckio pusbroli.

Kas antradienį iš turgavietės estrados, kuri buvo papuosta marksistų "šventųjų" portretais, šis buvęs Kauno šungaudis skelbdavo rezoliucijas pasmerktųjų mirčiai. Paskul klausdavo, kas prieš. Aišku, niekas nedrįsdavo kitaip pasakyti ir Paleckis slūsdavo raportus, jog susirinkę zarasiečiai vienbalsiai pritarė nutarimams...

Nors tada tik keli mėnesius Zarasus tvarkė komunistai, bet spėjo juos iš pagrindų pakęisti.

Tai buvo 1940 metais. O ką gi galima pasakyti apie šiandieninius Zarasus?

MUMS

Gerb. Redaktorium:

Per mano giminaitį J. Statkevičių, Linden, gaunu kartas Jūsų laikraštį.

Iš visų Amerikoje leidžiamų lietuviškų laikraščių jis man geriausiai patinka.

Labai nustebau, kada radau Vienybės 46 numerį (1952 m.) man gerai pažįstamą fotografiją su lietuviškomis ant žirgų. Šią fotografiją aš pats turėjau ir tik karo metu prapuldžiau. Ši fotografija daryta 1930—1933 metų laikotarpyje Priekulėje, Klaipėdos Krašte. Aš nuo 1927 iki 1936 metų ten gyvenau ir lietuviškame judėjime dalyvauju.

Šiame vaizde matyti klaidėdiškos lietuviškos tradicinės Priekulės lietuvių šventės metu. Šios šventės būdavo ruošiamos kasmet liepos ar rugpjūčio mėn. Mintį tam davė Priekulės Jaunuji Draugija "Viltis". Prie šventės prisidėdavo ir vietos bei apylinkės šaulių būriai, jaunųjų ūkininkų rateliai, giedotojų draugija, lietuvių mokykla ir dalis vietos vokiškųjų organizacijų.

Pirma mergaitė (arklys su vainiku) yra Marytė Klimkaitytė iš Voveriškių kaimo Priekulės parapijos, dabar ponfa Proškinė ir gyvena Chicagoje. Jos adresas: M. Praškus, c/o M. Klimkaitis, 10508 So Idana Ave., Chicago 28, Ill.

Aplė kitas mergaites žinių neturiu. Tai tiek pranešu Jums apie šį klausimą.

Su pagarba

Fr. Slenteris

Vokietija, 1953. I. 14 d.

PAVYDULINGOJI UOŠVĖ

Balys Gražulis

Apykas iš netolimos praeities gyvenimo

Po pietų Ruginis užėjo pas Dubarą šeimininkus. Su jais jis buvo pažįstamas, nekarta lankėsi pas Dubarą sviesto ar degtinės pirkti. Kartą su šeimininku pas Dubarą net buteliuką ištuštino. Šeimininkė jam papasakojo, kad Duburo kambaryje policija kratą darė, bet nieko neradusi. Duburas buvo peilingas nuomininkas. Ruginis tai žinojo ir todėl nesistebėjo, kai moteris apgalvėdavo savo nuomininko likimą. Tai jį džiugino. Jis papasakojo jai, ką žinojo, ir paprašė leisti pajieškoti merginą nuotraukos Duburo kambaryje. Moteris mielai sutiko ir net Ruginiui padėjo Duburo stalčiuose kuisis. Fotografiją rado visą krūva ir tarp jų net keliolika merginų atvaizdų, bet ar buvo tarp jų jieškojimoji, negalima būtų buvę pasakyti. Ruginis vartė jas, atrinkinėjo naudodamasis šeimininkės pagalba, bet taip jokių pėdsakų ir nerado. Dalį nuotraukų su užrašais ir vietos pavadinimais jai paliko, dalį merginų šeimininkė išnykėdama atpažino, bet vis dar liko tokių, kuriose galėjo būti ir

jieškojimoji. Tas nuotraukas Ruginis išdėdė kišenėn ir padėkojęs moteriai už pagarbą išėjo. Namuose rado jo laukiantį Gudą. — Aš noriu su jumis pasitarti, — pareiškė Gudą. — Prašau, — sutiko Ruginis. — Ką naujo sužinojot? — Atėjau paklausti, gal jūs ką žinot. — Neturėjau laiko jo byla domėtis. Rytą važiavau. — Gudą tylėjo paniuręs. Jis jo nerimstancijai akių matėsi, kad nori dar kažką pasakyti. Patylėjęs jis pradėjo. — Aš vakar buvau pas Praną, bet jis vis tą patį. Ar jis jums nepasakė, kur mano lagaminą padėjot? — Kokį? — Susidomėjo Ruginis. Nors tas, iš traukinio išmestas, lagaminas labiausiai ir suko Ruginiui galvą, bet jis to nenorėjo parodyti. — Atsimenat, kur išmetė. Tai mano buvo. — Žinau, kad jūs, bet gi jį išmetė per langą. — Mes tik nesakėm jums, o buvom sutarę iš anksto, kad Pranas išlips pasiminti. Jis tas apylinkes gerai žino.

— Tai jis melavo, kad išlipu draugo aplankyti? — Taip. — O aš, kvailys, to draugo jieškau! — musikėikė Ruginis. Net nepagalvoju apie tai. Bet gi sakė, kad tame nieko nėra? — Sakiau. Prano tikrai mažai kas buvo įdėta, bet mano gerų dalykų buvo. Vėžiau iškeisti, bet nepasisekė. Ir tik dėl to sviesto reikėjo išmesti. — Tai ką jis sakė? — Sako negalėjo nuelti. Lietuvis smarkiai pyli. O aš žinau, kad paėmė. Jei nebūtų ejęs, nebūtų suliję. Kam persirengė? Kitam gali meluoti, bet aš žinau. Aš jam pasakiau, kad tegu geriau iš kalėjimo neina — vistiek sprandą nusuksi! — Man tai naujiena, — stebėjosi Ruginis, — laikiau jį paduriu vyruku. — Žinotumėt, kiek aš žinau, taip nekaltumėt. Aš iš karto žinoju, kad jis tą boba su tvarkė. Policijai ir jums gali aks apdėmti, tik ne man. — Sakyt, o aš patikėjau! — Dabar žinot. — O o aš iaktan liudininkų jieškodamas...

— Galit jieškot. Geriau surastumėt, kur mano lagaminas. Aš jus noriu prašyti, jei sužinosit, kur jis jį padėjo, kad man pranešumėt. Lagaminas užrakintas, o raktas pas mane. Dvidešimt markių gavote, o kai surasit, sumokėsite, kiek reikės. Pranas tegu pats apsimoka. Aš jam nepadėsiu. Ruginis įtemptai galvojo. Reikėjo jam šį svečią išmesti bet ar neprireiks jo vėliau? Ir išmesti negalima ir iželdinėjimui klausyti sunku darėsi. Rankos taip ir niežėjo. Bet jis susivaldė. — Gerai, jieškosiu. Bet nepriduodu. Žinot, kaip yra. — Aš ir sakau, jei surasit. — Sutarta! — Tik neapgaunkit! — iš pamiurų žvilgterdamas prašė. Jeigu kaltas, tai ir trauk jį velniat!... O, žiūrėkit, kita kalta advokatas ištraukia. Tai kur čia tesybė? — Matot, čia ne tesybė, bet priesaikos reikalas. Advokatas yra prisiekęs kaltinamąjį ginti. Tikriaus sakant, daboti, kad jo klientas būtų nubaustas pagal įstatymus ir tik tiek, kiek reikia. Žinoma, žemos moralės gnyėjai už pinigus ir advokatas etika pamaina. Bet ką čia mes po teoretinius vandenimis klamposime, ponas Raikus, turime bylą ir žiūrėsim, kur ji mus nuves. Iš virtuvės įėjė Raikuvienė ir pokalbį nutraukė. Kurį lai

vietiniai laikraščiai. Ir visi korastumėt, kur mano lagaminas. Aš jus noriu prašyti, jei sužinosit, kur jis jį padėjo, kad man pranešumėt. Lagaminas užrakintas, o raktas pas mane. Dvidešimt markių gavote, o kai surasit, sumokėsite, kiek reikės. Pranas tegu pats apsimoka. Aš jam nepadėsiu. Ruginis įtemptai galvojo. Reikėjo jam šį svečią išmesti bet ar neprireiks jo vėliau? Ir išmesti negalima ir iželdinėjimui klausyti sunku darėsi. Rankos taip ir niežėjo. Bet jis susivaldė. — Gerai, jieškosiu. Bet nepriduodu. Žinot, kaip yra. — Aš ir sakau, jei surasit. — Sutarta! — Tik neapgaunkit! — iš pamiurų žvilgterdamas prašė. Jeigu kaltas, tai ir trauk jį velniat!... O, žiūrėkit, kita kalta advokatas ištraukia. Tai kur čia tesybė? — Matot, čia ne tesybė, bet priesaikos reikalas. Advokatas yra prisiekęs kaltinamąjį ginti. Tikriaus sakant, daboti, kad jo klientas būtų nubaustas pagal įstatymus ir tik tiek, kiek reikia. Žinoma, žemos moralės gnyėjai už pinigus ir advokatas etika pamaina. Bet ką čia mes po teoretinius vandenimis klamposime, ponas Raikus, turime bylą ir žiūrėsim, kur ji mus nuves. Iš virtuvės įėjė Raikuvienė ir pokalbį nutraukė. Kurį lai

visi kalbėjosi kasdieniniams reikalais ir tik po gero pusvalandžio Ruginis grįžo prie reikalų. — Gal ką gero sužinojot? — Kaip ir nieko. Neišsiduoda ragana! O tarp mūsų kalbant, aš esu tikras, kad ji pametė. Kokių galų meluoja. Val kiojasi pakampiais ir nesako nei kur, nei ko. Dargi taip vėlai ir per lietu. Ir va kas, Sakė, kad dokumentai pražuvo, o vakar, kai pildėm čia tokias anketas, savo kortelę ant stalo padėjo. Kai paklausiau iš kur tą kortelę atsirado, tik miškoja ir nežino ką sakyti. Girdi, namuose tarp laiškų atsirado. Kortelė, pasas ir visa kita. Tai va ir tikėk jai. — Ar policijai pranešė, kad atsirado? — Lieplau nuėgti. — Čia nieko tokio, galėjo pamanyti, kad rankinuke buvo. Dažnai juk apsigaunam. Aš jai tikiu, kad applėšė: alkūnė sumusta, išpurvinta. — Galėjo pati pagrūti. Ar gal dukterė alkūnė numušė. Rėjasi, kaip kalės. — Palikim tai, — pasiūlė Ruginis, — tiktuos, kad šiandien viskas paaiškės. Atėjau jūsų pagalbos prašyti. — Prašau. — Čia aš turu du laiskus: vienas jums, o kitas Jurkevičiaus šeimininkei, Paskaltykit. Raikus perskaitė jam adresuotą laišką ir klausiančiai pa

žiūrėjo į Ruginį. — Nebijokit, Jurkevičius šioj byloj nekaltas. Prieš savo nelaimę jis skolino foto aparatą mano klientui, tai noriu pažiūrėti, ar nerasime ten, ko jieškau. — Nesuprantu? — Aš jieškau žmogaus, pas kurį Duburas buvo tą vakarą užėjęs. — Bet jis skolino anksčiau. — Taip; bet gal nustatysim, kas jo pažįstami šiame mieste. — Gera mintis. Kada jums tos filmos reikia? — Dabar, jei galit. — Gerai. Aš einu. Verute, — pasaukė žmona, — aš išeinu. Užimk svečią. Po pusvalandžio Raikus sugrįžo filma nešinas. Ir dar per duriis nėjėjęs sušuko: — Gerai, kad jūs nėjot! Būtumėt įkilpę... — Kodėl? — mustebo Ruginis. Ar ir ten plėšikų būta? — Iš kur jūs žinot? — Nežinau, bet spėju. Pasakysiu, laukiau. Raikus priėjo artyn ir piktokai paklausė: — Man tas nepatinka. Aš nenoriu būti įveltas. Nuolat apžiūrēt, o naktį išlaužęs išvertiat visą kambarį. Tada ma ne slūpčiat. — Aš? — sustyjuokė Ruginis. (Nukelta į 6 psl.)

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.,
E.Vergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 27, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA, per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00
Advertising Rates on Application

Ar gresia krizė?

Šiandien svarbiausioji Amerikos rūpestis yra kova su komunizmu.

Bet dar yra ir kitas, nematytas svarbesnis klausimas, būtent, ar Amerikos klestėjimas bus ilgalaikis ir kokia bus krašto ateitis?

Per penkerius metus, nuo 1945 iki 1950 metų pramonė čia gerai, nes gyventojai, dėl karo suvaržymų buvo pritrūkę visko ir pirkto kas po ranka pasitaikė. Į pabaigą pirkimas buvo sulėtėjęs, bet prasidėjęs Korėjos karas, leido pramonei išaugti iki aukščiausio laipsnio.

Kariniams reikalams užsakymai dar išsilaikys tokiame lygyje iki 1954 metų, bet nuo 1955 metų kreditai sumažės. Ir kas tada? Ar reikia laukti ekonominės krizės?

Pesimistai sakė, kad krizė artina, bet optimistai aiškina kita p. Bent artimoje ateityje dar viskas bus gerai. Pagaliau, kodėl turėtų pasikeisti.

Praėjusiais metais buvo patatytai milijonai naujų namų. Numatoma nei kiek nemažiau pastatyti ir šiemet.

buvo parduota 4 milijonai automobilių, 5 milijonai šaldytuvų, 6 milijonai televizijos aparatai... Gyvenimo brangumas stabilizavosi, gi uždarbis yra žymiai aukštesnis negu Europoje. Pagaliau nedarbas irgi nežymus, vos pusantro milijono, kada 1949 metais buvo keturi milijonai.

Šiems metams perspektyvos geros. Krašto apsaugos reikalams kreditai gal net bus padidinti ir kiekvienam atveju prekų gamyba pasilieka tokia pat didelė kaip ir praėjusiais metais.

Reikia neužmiršti dar vieno dalyko, kad gyventojų skaičius Amerikoje nuolat didėja. Jei 1950 metais buvo 150 milijonai, tai 1960 metais bus 175 milijonai gyventojų.

Tai reikšia, kad dėl tų 25 milijonų gyventojų turės būti padidinta gamyba, nes bus didesnis prekių poreikis. Tam prieaugini apgyvendinti teks taip pat statyti naujus namus.

Bet reikia neužmiršti ir to fakto, kad Amerikoje namai yra statomi iš lengvos medžiagos ir greitai teks perstatyti visus tuos namus, kurie buvo statyti tuoj po pirmojo karo.

Panašios perspektyvos ir dėl fermerių.

Be to, teks statyti naujas mokyklas, ligonines, tiesti kelius... Tad ginklų užsakymų su mažinimas negalės padidinti bedarbę.

Prekybos departamento raporte pranešama, kad apie 1954 metus pasunkės prekybos reikalai.

Bet šis raportas buvo rašytas dar buvusios demokratų vyriausybės, kuri propagandiniais tikslais norėjo įspėti republikonius.

Tikrumoje 1955 metais numatoma karškų kreditų sumažinti tik nuo 60 iki 50 milijonų dolerių.

Pesimistai 10 milijonų tai didelė suma. Bet optimistas aiškina, kad tas negalės turėti didelės reikšmės, nes tesudaro tik 3% Amerikos apyvartoj, kuri 1952 m. buvo 329 milijonai dolerių. Pagaliau reikia pasitikėti Eisenhoweriu, kad jis pasirodžius pirmajam krizės simptomui, tuoj pasitars su geriausiais krašto ekonomistais.

VLIKAS IZOLIUOJASI NUO VISUOMENĖS

Pfullingenas tapo miglomis dengtu Olimpu, iš kurio visuomenė girdi "dievų" rietenų erzeli... — Susitvarkymą Vlikas turi pradėti nuo savęs

J. KERNIUS

Mūsų "laisvinimo veiksnių" temomis paskutiniu metu nesinorėjo rašyti. Pavargo žurnalistine plunksna itikinėdamas susirūpinti tikrai svarbiais klausimais, be abejo buvo atsibodė ir Vienybės skaitytojams. Antra vertus, norėjosi lūkerėti — kai jau tiek dalykų paaiškėjo, norėjosi palaikyti kaip gi pagaliau reaguos pati visuomenė. Jei tylės reiška turime tokią vadovybę, kurios pati visuomenė yra verta. Bet mes visą laiką tikėjome, kad mūsų lietuvių visuomenė savyje yra sveika ir yra tikrai verta geriečio vadovavimo ir geresnės vadovybės.

Neapsirikome. Pasiskaitę M. Bajorino straipsnį Britanijos Lietuvoje, kuris dabar jau yra visos Europos lietuvių savaitraščio, (Nr. 1, 1953, 1. 8) ir pasiskaitę prof. J. Kaminsko straipsnį Lietuvos Laisvės komiteto leidžiamame žurnale Lietuva (Nr. 2) laisvinimo organizacijos klausimu, jaučia, kad abiejose straipsniuose iškeltos mintys yra tiek svarbios ir įdomios, kad verta ties jomis ilgiau sustoti.

Nes tos mintys iškeltos ne bet kieno. Tautinės vienybės ardytoja, destruktyvinių elementų, VLIKo griovėjais tų asmenų nebeįsivadins.

M. Bajorinas yra Didžiosios Britanijos Lietuvos Bendruomenės pirmininkas, prof. J. Kaminskas buvo VLIKo Lietuvoje ir VLIKo tremtyje pirmininkas, ilgametis jo narys.

Trumpai ir drūtai, su visais patikrinimais, kad VLIKas yra reikalingas, M. Bajorinas išskloto:

"VLIKas remiasi nerealiu 'aukštesniu pradū', bet ne visuomenės demokratiška nuomone. Daugelis VLIKo narių atstovauja buvusias garbingas, suvaidinti didelį tautinį darbą atlikusias, bet dabar nei krašte, nei tremtyje neegzistuojančias partijas. Tuo tarpu, kai tikstantieji lietuvių susiorganizavusių ir tvirtas, pastovias organizacijas tremtyje, neturi VLIKo šiandien savo balso. Todėl ir išeina, kad VLIKas šiandien nieko tikrai neatstovauja: krašte, be abejo, per tiek metų daug kas pasikeitė politinių partijų atžvilgiu ir ten nėra ta pati padėtis, kuri buvo VLIKui paliekant kraštą, tremtyje gimė naujos organizacijos, nauji sambūriai. Tik vienas VLIKas liko nepasikeitęs ir yra atsidūręs pavojuje izoliuotis nuo visuomenės".

Prie visos mūsų pilietinės drąsos, turime prisipažinti, kad taip kategoriškai pasisakyti VLIKo atžvilgiu mes niekad nedrįsime ir dabar nedrįsime. Kaip ten, Didžiojoje Britanijoje, tie rūkai taip veikia, kad žmonės įgyja tiek drąsos ir nebijo jokių Pfullingeno Olimpo dievų keršto mums lie-

ka mislė. Bet pasisakyta ir parašyta ir pasirašyta, juoda ant balto.

O apie tą Olimpą irgi ne mes išgalvojome. Čia jau išėjo prof. J. Kaminskas, buvęs VLIKo pirmininkas:

"VLIKas iki šiol, be ko kita, negalavo ir nesugebėjimu susirūpinti su savąja visuomene. Pfullingenas visuomenei virto savotišku, miglomis dengtu Olimpu, iš kurio visuomenė dažniau girdi "dievų" rietenų erzeli, užuot girdėjusi pozityvius žygius".

Skaitome ir sau netikime. Ar M. Bajorinas ir prof. J. Kaminskas rasė susitarę? Mislė mums.

Kiekvienam atveju, dėl VLIKo pasisakė aiškiai ir nedviprasmiškai, ir bovelnų dalykų nevyndami, vienas atsakingiausių organizuotos lietuvių visuo menės tremty atstovų ir vienas atsakingiausių VLIKo darbuotojų, kuris VLIKo veiklą lėmė galbūt daugiau negu kas kitas.

Tuo būdu, klausimas yra patatytas visai atvirai. Dalykai yra ne geri. Ir nebėra jau ko dangstyti ir itikinėti visuomenę, kad "fašistus" iš VLIKo "išmetus", viskas jau yra tvarkoje, tik kad tie žurnalistas nustotų vis "pramanytus" dalykus apie VLIKą rašę, jį diskreditavę ir leistų jam ramiai Lietuva "laisvinti".

Prof. J. Kaminskas visą laisvinimo organizacijos klausimą pastatė visai teisingai: "Susitvarkymą VLIKas turėtų pradėti nuo savęs".

Kitai sakant, tėra vienas ir teisingas kelias: reikia pradėti nuo pagrindinės VLIKo reformos, nuo išsiskolinimo, koks tas VLIKas — centrinis lietuvių organas tremty turėtų būti, kokie turėtų būti jo uždaviniai.

Tais klausimais ir reikėtų dabar padiskutuoti, tais klausimais ir mes, jei ne šį kartą, tai kita, bandysime pasisakyti.

Tvirtinimo, kad VLIKas yra toks, koks buvo Lietuvoje, todėl jo sudėtis ir struktūros keičti negalima, manome, nebebebeturėtų kartoti, nei jį demėsi kreipti, M. Bajorinas pareiškė visai aiškiai: VLIKo turi būti atstovaujama ir organizuota lietuvių visuomenė tremty.

Prof. J. Kaminsko straipsnis yra itin įdomus ir reikšmingas.

Pirmaisiai reikia konstatuoti šį kartą jo realią nuomonę dėl vad. VLIKo opozicijos. Pirmiausiai, kaip jis sako, jį atsirado dėl santykių VLIKo, tad dėl jos pats Vlikas ir jo ne-gėrovės kaltės nėra. Toliau, J. Kaminskas pripažino, kad ji yra pakankamai potenciali, dažnai ir veikli. Nors jos linija nevisuomet su VLIKo bloko linija tesusampa, bet jos nuo-

širdumu Lietuvos reikalui netenka abejoti. Tuo budu VLIKo opozicija jau nebėra nežymi anot V. Sidzikausko, deklaruoto elemento opozicija. O tai jau savaime sudaro reikalingą pralaidą ir moralinę atmosferą ir aiškintis ir susitarti.

Galta tik, kad prof. J. Kaminskas minėdamas, kad VLIKas vadinamos opozicijos puolamas taip pat sąmoningais prasimanymais, nenurodė, kas gi, būtent, tos opozicijos buvo prasimanyta.

Nemaža dalykų toje patijoje mūsų Vienybėje buvo iškelta ir paremta faktais ir dokumentų ištraukomis, jų niekas iki šiol nepaneigė. Prof. J. Kaminskas meta kaltinimą "sąmoningų prasimanyimų", taigi melu, bet įrodymų nepateikė. Tuo tarpu mūsų pagrindinis teisės principas yra, kad asmuo yra nekaltas tol, kol jo kaltė nėra įrodyta.

Bet mes visi sutinkame, kad "tėreikia nuosirdaus susirūpinimo Lietuvos ateitim, nuosirdaus supratimo, kad Lietuvos vadavimo uždavinys yra mums visiems bendras ir kitų uždavinį, taigi ir partinių, eilėję pir mutinis". Tuo pagrindu galima aiškintis, ir ramiai diskutuoti "viens rūpims ir visiems bendrus dalykus, tad ne vien Pfullingeno Olimpo "dievų" išimtiną privilegiją sudarančius.

LAISVOSIOS EUROPOS UNIVERSITETAS PRIIMA PRAŠYMUS 1953-54 METAMS

Laisvosios Europos Tremties Universiteto Priėmimo Komisija Paryžiuje kreipėsi į Europos Lietuvių Studentų Sąjungą, prašydama painformuoti lietuvių studentus apie prašymų įteikimo tvarką stipendijoms gauti Laisvosios Europos Kolegijoje ir kitose aukštesiose mokyklose 1953-54 mokslo metams.

Teisę gauti stipendiją turi kiekvienas lietuvių studentas ar abiturientas, gimęs po 1922 m. gruodžio 31 d. ir turis brandos atestą ar jo pakaitalą. Stipendija yra pakankama padengti mokslo mokesčio išlaidoms bei pragyvenimo (buto valgio) išlaidoms.

Maždaug 4/5 stipendijų bus skiriamos LE Kolegijoje Strasbūre, kur studentai Strasbūre un-te galės studijuoti šiuose fakultetuose: teisės, humanitarinių mokslų, medicinos, farmacijos, gamtos mokslų ir teologijos. Jie ten gimsitą kalba klausys ir specialų istorijos bei krašto kultūros kursų. 1/5 stipendijų bus skiriamos kitose aukštesiose mokyklose studijoms, kurių kursai Strasbūre un-te neskaitomi.

Laisvosios Europos Tremties un-tas numato jau 1953/54 mokslo metams atidaryti ant-

VISOS RELIGIJOS TOLYGIOS VERTĖS

Jos yra žmogaus kūrinys ir neturi nieko viršgamtiško

ROKAS BURZGULIS

Religijų srityje nėra vienos tiesos, bet yra daug tiesių ir jos visos yra tolygios. Užtat tuščias būtų bandymas stengtis nustatyti, kuri religija yra vertingesnė, augštesnė, geriausia arba tikroji.

Senovės lietuvių tikėjimas, budizmas, krikščionybė ir visos kitos religijos yra tolygios vertybė, imant jas absolutine prasme, tik vienos jų yra daugiau išsivysčiusios ir sudėtingesnės, kitos mažiau.

Tačiau paskiram asmeniui gali būti prasmingesnė, vertingesnė, tikroji ir t. t. viena kuri iš jų. Humanistas turi mokėti ne tik pakęsti visus asmenis, išpažinančius skirtingas religijas, bet ir juos suprasti, t. y. pateisinti, o nelaikyti tik paprastais klaidatikiais arba kvailiais, užsipyreliais, kurie nesiduoda ir tikrą kelią atvesti.

Asmeniui, pažįstančiam ne vieną kurią religiją, bet daugelį jų, nuo pačių pirmųjų iki sudėtingiausių, žodžiu, studijuojančiam religijų istoriją, nėra taip jau sunku "prasilaužti". Jam nebūs jokio abejojimo, kad visos religijos yra žmogaus kūrinys ir jose nieko nėra viršgamtiško.

Žinoma, kas įsiekotų stebuklų, tas galės jų rasti ir Sibiro šamanų seansuose. Blaičiai galvojęs istorikas turės pripažinti, kad tos pačios idėjos, tos pačios pagrindinės mintys, tik

įvairiuose pavidaluose, kartojasi šimtuose tautų, priklausančių skirtingoms kultūroms, gyvenančių tūkstančius mylių atstume, nes visur žmogaus prigimtis yra panaši.

Paciöse pirmykstėse tautelėse pasitaiko ir tikėjimas į vieną dangaus dievą, ir savo dievo suvalgymas, norint pasisavinti jo galią ar bent jos dalį, ir herojų stebuklingas gimimas iš mergaitės, ir tikėjimas į dievų ar herojų prisikėlimą iš numirusių, ir gyvo herojaus įžengimas į dangų, ir visa eilė kitų mitų, kuriuos gal kažkas norėtų laikyti augstos kultūros ženklų, ar net dievišku apreiškimu. Visa tai randame ir pirmųjų tautelių tarpe kurios apie krikščionybę nieko negalėjo girdėti, tik paprastai ne visus mitus randame vienoje vietoje, nevisados daromos tokioms pat jų kombinacijoms ir t. t. (žūr. Paul Ehrenreich, Die allgemeine Mythologie und ihre ethnologische Grundlagen, Leipzig, 1910). rodo, kad religijų srityje viskas yra perdėm žmogiškai.

Is esmės jokio skirtumo tarp mitologijos ir teologijos. Kas vakar buvo teologija, šiandien yra tik mitologija, ir kas šiandien yra teologija, rytoj gal bus tik mitologija. Užtat etnologas nesistebi, kai randa Barnes ir Noble žinomame veikalė "Outline of Anthropology" tas sąvokas aiškiai sutapdintas. Ten rašoma:

"Daleidžiama, kad mitologija arba teologija turinčios augščiausia galia ir priemonės atlikti viršgamtiskus arba vadinamus magiškus — religinius veiksmus, kuriuose žmonės pagal įpratimą įsiekia pagalbos, Mitologija ir teologija yra skiriamos atsakyti į kiekvieną galimą klausimą ar bet koki abejojimą. Jos yra linkusios suraminti nepatogumus, numalšinti baimėjimąsi, paguosti liūdinčius ir duoti tam tikrus atsakymus į labai rimtus klausimus apie gyvenimą ir mirtį. Tuo būdu mitologija ir teologija yra panaudojamos, kad žmonės galėtų iki tam tikro

laipsnio jauktai jaustis namie ir pasaulyje. Jos yra pasitikėjimo šaltinis laike bado, trūkumų, ligos ar kokios nelaimės. Jokia tauta pirmykstėje santvarkoje nestokuoja tokios paguodos priemonių, nors tai ir yra pabėgimas į nerealybę.

Tad religija nieko negali žmogui duoti, kaip tik suraminimą ir paguodą. Tačiau ir tai jau yra pakankamai didelis dalykas, kad pateisintų religijos prasme. Laimingas tas, kas gali pasimelsti ir nusiraminti, tačiau nereikia smerkti ir kitų, kurie tikėjime ar maldoje tokio susiramimo nesuranda, kuriam, kaip Putino-Mykolaičio romano veikėjui Vasariui, religinės apeigos atrodo tarsi būtų "tik komedijos".

Juk sugebėjimas tikėti, pagal teologų aiškinimus, esanti tam tikra "Dievo malonė", kuri nevisus aplanko. Tad kogi kaltas tas žmogus, kurį ta malonė aplenkia?

Kiek tokių netikinčių yra, nelengva nustatyti. Daugelis visą amžių pasilieka tos religinės bendruomenės nariams, prie kurios tėvai juos prirašė, nors ir netiki. Atlieka religines pareigas tik iš įpročio arba nenorėdami iš kitų išsiskirti, sumoka ir duokles, vengdami neramoniųjų ir moralinio teroro.

Žodžiu, veidmainiauja. Yra tokių ir kunigų tarpe, bet jie nepasirūžta keisti profesijos. Tad bandymas nustatyti, kas sudaro "daugumą" ir kas "mažumą" yra neįmanomas dalykas. Kovotojai iš abiejų pusių yra ant pirštų suskaitomi, o masė yra daugiau mažiau indiferentiška ir nelinkusi dėl to sau sukli galvos. Pakankamai turi kitų rūpestių... Kitą savaitę: DU SKIRTINGI DALYKAI: RELIGIJĄ IR MORALĖ

RAUDONASIS TVANAS LIETUVISKAI!

Garsusis Igno Seimius veikalas, pirmiausia pasirodęs švediskai, paskui išverstas į danų ir suomių kalbas ir turėjęs skandinavų kraštuose nepaprastai didelį pasisekimą, šiomis dienomis išėina iš spaudos lietuviškai. Lietuviškąją laidą paruošė pats autorius.

Knygoje nepaprastai vaizdžiai parodytas Lietuvos gyvenimas užplūdis ją raudonajam tvanti. Veikalo dydis: 328 pusl. Kaina \$3.50.

Kadangi knygos spausdinamas labai ribotas kiekis, prašome paskubėti jau dabar užsisakyti šiuo adresu:

Stepas Zobarskas, 188 Logan Street, Brooklyn 8, N. Y.

DAverport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

Įvykiai ir žmonės

EISENHOWERIS BALTUOSE RŪMUOSE

Net nebūnant pranašu, galima pasakyti, apie ką pagalvojo generolas Eisenhoweris, įsikurdamas Baltuose Rūmuose.

Jis priminė vieno pirmtaikūno, prezidento William Howard Tafto, dabartinio senatoriaus Tafto tėvo, žodžius: "Baltieji Rūmai yra katogora prezidentui ir pragaras jo žmo nai".

Šitie žodžiai, pasakyti beveik prieš pusę šimto metų, politikos specialistų nuomone, niekad netiko taip, kaip šiandieną.

progreso, pasilieka archaiška.

Aišku, šiandien Baltieji Rūmai nepanašūs į tuos, kurie buvo pastatyti 1792—1799 metais prancūzų architektoriaus Charles l'Enfant, atvykusio į Ameriką su La Fayette. Iš lauko jie pasiūkio beveik tie patys, bet laikui bėgant, besikeičiantieji prezidentai įnešė kal kuriuos pakėtimus.

Pirmajam Amerikos prezidentui Jurgiui Washingtonui neteko juose gyventi, nes jam prezidentaujant jie nebuvo baigti ir pirmasis, kuris peržengė jų slenkstį, buvo prezidentas John Adams.

Lėtumas statybos, kuri tęsėsi net 7 metus, šiandien gali atrodyti keista. Bet tais laikais Amerikos lizde trūko pinigų, reikėjo laukti kol bus surinkti mokesčiai, kad galima būtų nupirkti statybai medžiagų.

Tikrumoje rūmai buvo mēbliuoti pirmojo įnamio pinigais ir prezidento Adams žmo na dar ilgą laiką džiūvodavo savo baltinius salone, kuriame dabar daromi iškilmingi priėmimai.

1814 metais kada Washingtono miestas buvo užimtas angliu karluomenės (neužmirškime, kad tais laikais angliai su amerikiečiais kariavo), prezidentas James Madison turėjo staiga apiešti Baltuosius Rūmus, kuriuos angliu admiralas Cockburn padegė.

Sakoma, kad prieš padegdamas jis atsiklausęs savo kareivių: "Ar reikia sudęginti šį "yankee" demokratijos lizdą?" "Taip, taip!" atsakė jam angliai.

Ir jis pats pakiso fakelą po prezidento kėde.

sios, jis liepė nudažyti baltai ir jo žmona, per atnaujintų rūmų inauguraciją pareiškusi: "Niekas daugiau nebesuteps nei iš lauko, nei iš vidaus šių Baltųjų Rūmų".

Nuo to laiko šis vardas ir pa liko prezidentų rezidencijai.

Vystantis progresui, modernėjo ir Baltieji Rūmai. Pradžioje buvo įrengtos maudyinės, paskui dijom apšvietimas, keltuvais ir pagaliau įvesta elektra. Sodelyje pastatė fontana, pristatė garažą automobiliams ir pradžioje šio šimtmečio išleido 425,000 dolerių (tai buvo milžiniška suma tais laikais) pristatymui rūmams vieno sparno, kuriame telpa prezidentūros tarnautojai.

Salia visų šitų perdūrinėjų, kiekvienas prezidentas dar tobulindavo rūmus, kartais sukeldamas visuomenėje nepasitenkinimą.

Kada prezidentas Quincy Adams kongresui patiekė 61 dolerio sąskaitą už nupirkimą biljardo stalą, jis buvo apkaltingas "tvirkinas jaunomene", duodamas bioga pavyzdį su tokiais žaidimais.

Arba kitam prezidentui buvo padarytas priekaištas, kamo viename salione įrengtas baras... Pagaliau net Trumanui buvo daromi priekaištai, kam jis įrengė balkoną su užuolaida, kad nenudegus nuo saulės...

Reikia pripažinti, kad kai kurios iniciatyvos buvo priimtos be mūrmėjimų. Pavyzdžiui, niekas nebandė pulti prezidento Tafto, kam jis savo asmeniską vonią perkėlė į Baltuosius Rūmus. Tikrumoje tai buvo vienintelis būdas, kad jis galėtų būti švarus, nes sverdamas apie 300 svarų, jis buvo sau specialiai pasidūrinęs vonią kurioj trys vyrai galėjo lengvai tilpti...

Prisimenama, kai vieną 1947 metų rudens vakarą prezidentas Trumanas pastebėjo, kad jo dukters Margaritos piano koja dingo grindų skylyje. Klātą kartą, kada jis maudėsi vanduo pradėjo sunktis per grindis į apatinį saloną, kur jo žmona su draugėmis gėrė arbata... Architektai apžiūrėję rūmus pripažino, kad reikia pa-

grindinio remonto. Kongresas nubalsavo pusšesto milijono dolerių kredita su pastaba, kad iš lauko nieko nebūtų pakeltas. Remontas buvo baigtas tik praėjusiais metais ir dabar rūmai vietoj 62 kambarių ir 20 vonių turi 107 kambarius ir 31 vonią. Be to, buvo įrengta antiatominė slėptuvė, kuri atsiėjo 938,000 dolerių.

Štai šitai atnaujintoje rezidencijoje, kurioj dukės auto matikai sutraukiamos, Eisenhoweris pradėjo tarnybą, už kurią gaus 240,000 dolerių algos per metus.

Bet jis nebus izoliuotas nuo žmonių akių. Priešingai europietiskai tradicijai, kur prezidento rūmus eilinis pilietis tegali pamatyti tik kine arba fotografijoje, amerikiečiai Baltuosius Rūmus gali laisyti apžiūrėti kaip bet kurį kitą paminklą.

Tas normalu. Baltieji Rūmai priklauso visai tautai ir šeiminkai, kurie nemokamai yra apgyvendinę juose prezidentą, turi teisę prižiūrėti savo nuomininkai!

P. DANTAS

Kada komunistinio laikraščio redaktorius "dingsta", dėl to nereikia nerimauti. Su juo nieko blogo neatsitinka, o tik paprasčiausiai jis grįžta į mokyklą.

Panašiai įvyko su prancūzų komunistų organo L'Humanite politiniu redaktoriumi Pierre Courtade, kuris, praėjus rudeniui išvykęs į Pekiną, negrįžo į Prancūziją. Paašikėjo, kad jis užkliuvo Maskvoje, kur specialioji marksizmo, leninizmo ir stalinizmo mokykla mokosi, kaip geriau galėtų ginti Kremliaus interesus ir nenukryptų nuo linijos.

Šią mokyklą praeina visi vakuose komunistiniuose laikraščiuose dirbanti redaktoriai.

Kas žino, gal anais metais ir Bimba, kai jis važinėjo po Lietuvą, buvo atsidūręs į tos mokyklos suola, kad išmokus "kratki kurs"... jei dabar savo laikraštį taip gina Stalino interesus.

Iki šiol žinojome, kad Sovietų Rusijoje laisva melė buvo propaguojama. Gal dėl tos priežasties ten atsirado tiek daug "benkartų".

Šie "benkartai" sovietams sudaro tam tikrų nepatogumų ir dabar Stalinas sugalvojo visą kalnę suversti vakariečiams. Būk tai jie prie to darbo prikišę nagus.

Vengrų komunistų laikraštį Szabadi Ifjúsag gruodžio 14 d. numery skaitome:

"Reakcioneriai stumia mūsų jaunimą į moralinį iskrypimą. Jaunimas ciniška žiūri į seksualines problemas... per daug laisvai apie jas atsiliepi ir nesima atsakomybės už savo veiksmus. Štai kodėl pas mus atsirado tiek daug "benkartų". Su tuo mes turime kovoti ir atidengti šį priešą ginkla..."

Atrodo, kad "benkartai" sovietams darosi pavojingesni net už atominę bombą!

Būtų klaidinga manyti, kad ir komunistų partija stoji daugiausiai darbininkai.

Čekoslovakų komunistų organe Rude Pravo gruodžio 18 d. numery randame tokį Brno partijos komiteto pirm. J. Juran pareiškimą:

"Brno, pramonės centre, ne darbininkai sudaro komunistų partijoje didžiumą. Jų yra mažiau 40 nuostėmė. Didžiuma sudaro valdininkai, mokytojai, pensininkai ir moterys, kurių nieko nedirba".

Kitaip sakant, tokie žmonės, kurie priklausdami partijai stengiasi išsilaikyti tarnyboje. Gi darbininkai? Ar jie būtų dezertavę iš partijos? Kaip ne dezertuos, jei jie blaiviausiai išnaudojami ir net per didžiausias šventes kaip Kalėdos ir Naujieji Metai priverčiami dirbti kaip vergai.

Per paskutinįjį sąjungininkų kontrolės komisijos posėdį Vienoje, kaip įprasta, sovietų generolas Sviridov užprotestavo.

Jis reikalavo kaž ką vardan teisybės...

Tada įsikio šaltas, kaip visomet, anglas.

— Apie kokią teisybę jūs kalbate, generole?

— Kaip? Aš kalbu apie teisybę!

— Aš tą girdžiu. Bet ar mes turime suprasti tą teisybę, kuri yra apibūdines Leninas?

— Aišku! atsakė sovietų generolas. — Taip kaip yra Leninas apibūdinęs.

— Gerai! — atsakė anglas ir atsiskęs į amerikietį ir

Jei būtumėt literatūros jūrų komisijoje UŽ KURIĄ KNYGĄ SKIRTUMĖTE PREMIJĄ? Dešimt pirmųjų atsakusiųjų skaitytojų gaus dovanų po knyga

Kasmet Lietuvos Rašytojų Draugijos sudaryta literatūros jūrų komisija skiria premiją už geriausią lietuvių autoriaus knygą, išleistą tretyje.

Kas bus tas laimingasis šiais metais? Jūrų komisija, sudaryta iš Povilo Gaucio, Vinco Ramono, Antano Rūko, Stasio Tamulaičio ir Gražinos Tulauskaitės, išrinko iš 1952 metais išleisčių knygų premijuotiną aukščiausią metinę premiją ir vasario 22 d. paskelbė tai visuomenei.

Vienybė, kuri visada stengėsi patikrinti savo skaitytojų nuomones, ir šį kartą kreipiasi, prašydama iš žemiau paskelbto knygų sąrašo atrinkti vieną, už kurią, jei skaitytojas būtų jūrų komisijoje, skirtų literatūros premiją.

Dešimčiai pirmųjų atsakusiųjų skaitytojų Vienybė duos dovanų po lietuvišką knygą. Jei kas norės būti anoniminiu, gali atsakyme nežymėti savo

prancūzų, pasakė: — Leninas revoliucijos žodyne yra pasakęs: "Teisybė yra ta, kuri tar nauja sukėlimui betvarkės kapitalistiniuose kraštuose."

Sovietų valdomuose kraštuose retai atsitinka, kad žmogus mirytų natūralia mirtimi.

Bet jei tas įvyksta, tai būna didžiausia sensacija.

Tokią "sensaciją" paskelbė Rude Pravo:

"Vlastimil Borek Čekoslovakijos užsieny reikalų ministro pavaduotojas, 1952 m. gruodžio 2 d. mirė... NATURALIA MIRTIMI..."

"Kada buržujų diplomatai ruošiasi karui, jie pradeda rėkėti: "Taika". Kada užsieny reikalų ministeriai gina taikos konferenciją iki paskutinio atodūnio, tai galime būti tikri, jog jų vyriausybės jau užsakė naujus karo laivus."

Šie žodžiai yra ištraukti iš Stalino straipsnio rašyto 1913 m. sausio 12 d.

Galima, kad niekam neatėjo į galvą mintis šiuo Stalino žodžius priminti Vienos kongrese, kuris, kaip visiems žinoma, buvo sovietų suorganizuotas.

Kas šiandien garsiai rėkia apie taiką jei ne sovietai. Reikia, paties Stalino žodžiais, tai jie labiausiai ir ruošiasi karui.

pavardės, tik tuo atveju jis praras teisę į dovaną. (Jei atsakymas būtų tarp pirmųjų).

1952 m. išleisčių knygų sąrašas

PROZA

J. Jankus, Paklydę paukščiai,
L. Dovydeno, Per Klausučių ulytė,
M. Katiliskis, Užuoventė,
R. Spalis, Didžiosios atgalios,
J. Savickis, Sventoji Lietuva,
J. Svaistas, Petras Širvokas,
S. Budavas, Varpai skamba,
B. Daunoras, Neramu buvo Laisvės alėjoje,
P. Abeikis, Zemačių krikštas,

N. Mazalaitė, Gintariniai vartai,
V. Bražvilius, Kolorijos ir dolerai.

POEZIJA

B. Rukša, Ugnies pardavėjas,
H. Nagys, Saulės laikrodžiai,
J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, Zvaigždėtos naktys,
M. Vaičius, Vienatvė,
O. B. Audronė, Beržų pasakos.

VAIKŲ

S. Zbarsko, Doleris iš Pitsburgo,
R. Spalis, Gatvės berniuko nuotykių,
V. Nemunėlio ir V. Augustino, Po tėvynės dangum.

Adresas

Pavardė ir vardas

Jei būčiau literatūros jūrų komisijoje, premiją skirčiau už:

ŠVIESIEČŲ KULTŪRINIAI UŽSIMOJIMAI

Šviesos sambūrio New Yorko skyriaus meno ir literatūros sekcijos nariai sausio 23 d. buvo susirinkę pas Al. Gruzinskaitę ir N. Maciūnaitę pirminkaujant, aptarė tolesnį veiklos planą mėnesio laikotarpiui.

Visu rimtumu užsimota paruošti radijo valandėlę Vasario 16-ajai. Tam sudaryta komisija.

Kitais savaitgaliais, prisidedant prie lietuviškų parengimų, bus vykdoma tokia programa:

Sausio 31 (šešt.) 1 val. 45 min. p. p. renkamas prie Modernaus Meno Muziejaus (11 W 53). Bus ilgai užtrunkama moderniosios architektūros ir baldų parodoje ir žiūrime filmos. Kiekvienas suinteresuotas kviečiamas prisidėti.

Ten pat bus sudaromas sąrašas, norintys eiti į Stravinskio operą "The Rake's Progress". Bilietai bus parūpinami, dėl datos pranešama vėliau.

Po operos seks ekskursija į Cloister'ius Fort Trayon Parke. Sekcija ryžtasi meno ir literatūros klausimais pajairinti kiekvieną visuotinio sambūrio susirinkimo dienotvarkę arba duoti meniškos programos po susirinkimų.

Po posėdžio ir kavutės, ruošiamos Amerikos lietuvių dokumentarinės filmos autorius

JURGIS SAVICKIS

RAUDONI BATUKAI

G A B I J A

Su praėjusiais metais tyčiai nuėjo į amžinybę Ariogalos daržo purentojas (prie Viduržemio jūros...) Jurgis Savickis. Nebeįsivysime jo šypsenos, neberašysime jo naujų novelių, keliolikių išpūdyti, nebegausime iš jo įdomiausių laišku. Jurgis Savickis, diplomatas, teatro direktorius, sodininkas, gal bus vėliau pamirštas. Bet niekada, kaip rašytojas, vienas iš pačių elegantiškiausių lietuvių prozininkų, savito nepamėgto stiliaus meistras, Sventadienio Sonetų, Ties Augustu Sostu, Sventosios Lietuvos, Degančios Žemės ir daugybės novelių autorius.

Mes tapome neturtingesni viena ypatingo šilumo ir lietuviško taurumo asmenybe. Jurgis Savickis buvo draugas visų, kas tik jį pažino, ir jis jautė draugystę visiems, kuriuos pažino ir kurių nepažino.

Praėjusį pavasarį, kai buvo pradėta planuoti Santarvės žurnalo išleidimas, redakcijos vardu Br. Raila kreipėsi į Jurgį Savickį, kviesdamas talkon, ta pačia proga primindamas, kad tuo neagituojama stoti į LRS, o tik humoristiškai užsimindamas (kaip tai užsimet pats Jurgis mėgdavo...) apie jo keliones pas Skandinavijos karaliumes bei velksnių veiklą. Savickis tuoj atsakė, duodamas savo sutikimą, ir ta pačia proga nupiešdamas savo nuotakas ir pažūrėlas. Laiškas buvo tiek įdomus, kad J. S. buvo prašytas iešti paskelbti vieną kitą jo ištraukėlę. Tą leidimą jis davė.

Čia išsitala skelbiame tą jo laišką, rašytą 1952 m. kovo 14 d. iš pietų Prancūzijos. Jo mintys yra pačios gražiausios ir tai gal geriausias šiuo metų jo pamintėjimas, kaip diplomato ir žmogaus...

"Mielas Ponas Broniaus ir Raila. Gerai, kad pranešėte ir prisiminėte apie šią tėvynės sūny (mane). Išsilgęs irgi esu gerų žmonių, beiešičiaudamas nuolat čia. Atsimenu taip pat Jūsų heroiškas pastangas, kai išvažiavote iš Paryžiaus Amerikon, parašėte man atviraiškį. Vadinasi, — atsiveikino. Kiti išvažiuoja ir nieko neparaso. Sakysime, Greimas. Kiek aš jį bombardavau laiškais ir net "batūs" pasiunčiau. Nieko. Vis susikaupimo pozą išlaiko. Regis, jog nieku jį želdes ir iželsi negalėčiau, o žmogų labai myliu. Gal nusidėjau, pakvietęs jį kartą parašyti literatūrinę apžvalgėlę (iš prancūzų srities) "Draugu!"... Draugus juk kelsčiausius grybus ir savo redakcijai krepšį ir visokios egzotikos prisirenka, tai

— Ar tu jau buvai Castellinone? — paklausė jis.
— Ne, aš apsigalvoju. Neverta ir kvaila. Ar tai mano žmona jus bereikalingai sutrukdė?
— Sutrukdė? Tai buvo tik malonus pasivažinėjimas.
— Gal būt, bet matyti kunią lekiant ant lenkynių dviračio kaip viesula, vis dėl to juokingas vaizdas, — nusijuokė Peppone.

Don Camillo atsiskėdė šalia.
— Mano sūnau, reikia priprasti šiame pasaulyje matyti dalykus įvairiose spalvose.

Kada už valandos don Camillo sugrįžo, jis tuoj atraportavo Kristui:
— Viskas pavyko, kaip Jūs įsakėte!

— Gerai, don Camillo. Bet pasakyk man, ar aš tau buvau liepes pamiti Peppone už kojų ir įmesti į griovį?
Don Camillo išskėlė rankas į viršų.
— Tiesą pasakius, aš neprisimenu. Bet kada jis pasakė, kad juokinga atrodo matyti kunią ant lenkynių dviračio, aš aš padariau taip, kad jis iš viso nematytų.
— Suprantu, ar jis jau sugrįžo?
— Dar ne, bet turės netrūkus atstrasti. Pamatys jį griovyje, aš pagalvoju, kad bus susilapęs ir jam bus nepatogu važiuoti, tad jo dviratį parsivežiau.

BRONYS RAILA

kodėl negalėtų išsprusinti skaitytojai paskaityti ir apie literatūrą... Bet tik dabar suprastau, kad tai trefnas dalykas... Iš tikrųjų, tegu ją, tą politiką... Kitas, išvažiaves, nei žodžiu neprasitarė: tai Aistis. O regis aš iš vienos backos gėrėm! Tik staiga dabar prapilupo laiškas, apžvalgomis, kritikomis, kuriomis apsiėmė įrodyti, kad aš kartais irgi kaip gali parašyti. Manęs tai, žinoma, perdaug neįtikindamas. Nes iš gimties žinau: aišku, gali žmogus kaip nuveikti geru, kai dirbi. Užtai, be jokiu didesniu teorizavimu, dirbu ir mostaguju, atsisėdęs, savo donkichotišku kardu. Tuo būdu visai apleidęs daržą ir kitus tolygius, vertus darbus. Rašyti, vadinasi. O su Aisčiu susirašinėjame. Man malonu ir jam turbūt malonu. Dabar — Tamsta. Irgi neabejotinai malonius prisiminimai, kai dar jauni buvom.

Gerai, kad Tamsta jubilėjinėmis progomis neraiš man, o taip, "be tikslo", kaip dabar apie save pasipasakojai. Nes aš nesijaučiu senstas ir "svelkinamas", veikia — jaunėju, iki į vaikystę visai nukrypsti, kaip atsitinka su visais žmonėmis paskutiniu etapu.

Gerai, kad ir Santarvės reikalai neraiš ir nemobilizavai. Kur galiu, aš prišoku ir pasiastengiu darbu prisidėti. Rašę V... ir M... tiek ir tiek, raginė prisidėti prie kuriamo neparutinio ar apartinio žurnalo (Nemumė...), o kai aš išsijudinau, V... bus visai principiniai nutiles, o M... tik Naujus Metus prisimėns parašo. Nors ir juodu abudu myliu. Nesu nei katalikas, nei santarvininkas. Kiek mano ariogalliškoji akis imato, norėčiau pats susiorientuoti ir išristi iš tos politinės velniavos, kurioje dabar visi mes būsim atsidūrę (Vilkas — Lozorius — Santarvė). Visus pažįstu gerai ir susiorientuoju, ir norėčiau būti kiek galima daugiau neutralus, apolitiškas, lietuvis.

Rašyti reikalingas popieris, plunksna, kartais — leidėjas. Visai atsitiktinai susidūriau su "Draugu", visai gerai organizuotu. Kaip lietuvis nenorėkai jau niekuomet būti atskalinu ar savinaudžiu. Kviečiamas kur prišoku. Su Vilko gastrolemis visai durnai išėjo. Tamsa gal manai, kad jos buvo man perdaug malonios, pelningos, praturtinančios mane? Belstis jį uždarytas dusis? Kai pirmą jos visos, du ryš, buvo atdaros ir liokajų prižiūrimos. Du kartu turėjau

Savo raportus rašiau tik Brazaičiui, tiek Lozoraičiui, Reikėjo juk pilietiškos draugos — stundamas Vilko pinigai, tiek pat informuoti ir Lozoraičiui. Reikėjo juk pilietiškos draugos užsieny žodžiu ir rašyti pareikšti: turime du velksnius — Lozoraitį, kaip dipl. šefa, Viiką. Ir Viikas suvirškina buvo tą mano tezę (gal tai buvo genezis pradėti "derėtis sueti abiem pusėm į vieną vė?) Vilkas pakvituodavo man raportus, kaip neblogai organizuota institucija, praktikiškai mano kelionėje padėdama man savo patarimais, medžiaga, raštais. Būsiu pajudinį skandinaviską žemę!

(Nukeita į 6 psl.)

DON CAMILLO MAŽASIS PASAULIS

KOMUNISTŲ APVOGĖS, NENUSIDĖSI ...

Vieną kartą don Camillo per pamokslą gal kiek per daug aštriai atsiliepė apie Peppone žmones.

Kitą rytą, kai zakristijoną kaž kur buvo pasitęsęs, jis pats norėjo paskambinti varpais, vos tik pajudinus virves, išvyko tikras kataklizmas. Kaž kas setono apsestas, prie varpų priėjo petardas: nuostolio jokio, bet triukšmas nuo sprogių smarkiai išgąsdino.

Don Camillo tada neištarė žodžio. Gi vakare į pamaldas bažnytelė prisirinko pilna žmonių. Peppone su savo žmonėmis stovėjo net priešaky visų, bet visi jie turėjo nekaltą angelišką išvaizdą...

Don Camillo mokėjo susivaldyti, bet vos tik paskutinis parapijietis išėjo ir durys užsitarė, jis užsimetė ant pečių apsiautą ir ruošėsi išeiti. Tačiau staiga prisiminė, kad dar turi priklaupiti prieš altorių, tad greitai, pusiau priklaupdamas, bandė kuo greičiau atlikti, bet Kristus jį sulaukė:

— Don Camillo, mesk tai šalin!

— Aš nesuprantu, Viešpatie, — bandė protestuoti don Camillo.

— Mesk tai!

Giovanni Guareschi

— Ar tu jau buvai Castellinone? — paklausė jis.

— Ne, aš apsigalvoju. Neverta ir kvaila. Ar tai mano žmona jus bereikalingai sutrukdė?
— Sutrukdė? Tai buvo tik malonus pasivažinėjimas.
— Gal būt, bet matyti kunią lekiant ant lenkynių dviračio kaip viesula, vis dėl to juokingas vaizdas, — nusijuokė Peppone.

Don Camillo atsiskėdė šalia.
— Mano sūnau, reikia priprasti šiame pasaulyje matyti dalykus įvairiose spalvose.

Kada už valandos don Camillo sugrįžo, jis tuoj atraportavo Kristui:
— Viskas pavyko, kaip Jūs įsakėte!

— Gerai, don Camillo. Bet pasakyk man, ar aš tau buvau liepes pamiti Peppone už kojų ir įmesti į griovį?
Don Camillo išskėlė rankas į viršų.
— Tiesą pasakius, aš neprisimenu. Bet kada jis pasakė, kad juokinga atrodo matyti kunią ant lenkynių dviračio, aš aš padariau taip, kad jis iš viso nematytų.
— Suprantu, ar jis jau sugrįžo?
— Dar ne, bet turės netrūkus atstrasti. Pamatys jį griovyje, aš pagalvoju, kad bus susilapęs ir jam bus nepatogu važiuoti, tad jo dviratį parsivežiau.

— Gerai, don Camillo, lab gerai. Aš primu šią atgailinimą. Bet išmesk ir tabakus no gero tu įsidėsi į kišenę ir vėliau susikimsi į pyptę.

— Bet, Viešpatie, mes esam bažnyčioje! — bandė protestuoti don Camillo.

— Tai nesvarbu. Mesk jį ir kampa.

Don Camillo išpildė kas jis buvo įsakyta. Tuo pačiu metu kaž kas pasibeldė į zakristijonų duris ir įėjo Peppone.

— Labas vakaras, meral, — pasakė nekrepdamas dėmes don Camillo.

(Nukeita į 6 psl.)

JURGIS SAVICKIS PRIE AUGŠTO SOSTO

(Atkelta iš 5 psl.)
...Aš esu paprastas, realus dar bo žmogus. Tamsta nemanyk, kad aš kasdien rašau savęs ap- apgyrimo raportus. Tamstai parašiau pirmam (užtikrinu), nes man vis užiminama ant kojos... Ir Rastenis, geras prie- telis, irgi teiravosi kartą. Kam tas Nejaugi mes tiek susmul- kėję būtumėm? Manau, T. ma- no nakties saukimo balsai ir man'o jėremijadau jokių būdu neišpėsi viešumon. Tai žodis tik Tamstai, formuojančiam dabar mūsų dabartinę politi- ką. Mums trūksta drausmės, susiklausymo ir ryžtingumo. Kai Stockholme vizitavau Zi- linską, titulu Lietuvos Charge d' Affaires a. i., jis, svelnus ir

DON CAMILLO...

(Atkelta iš 5 psl.)
— Klausyk, — tuojau pra- dėjo Peppone, — jei kiekščionis abejoja dėl savo elgesio ir atei- na jums pasipasaoti ką jis padarė, jūsų pareiga parodyti jo klaidas, ar ne? O gal jūs iš jo pasijuokiate?

Don Camillo sausiai atkrito: — Tu pradėdi abejoti mūsų pareigūmumu? Pirmoji kunigo pareiga yra pataisyti atgailau- jancio klaidas!
— Gerai! — sušuko Peppone. — Ar jūs pasiruošę išklau- syti mano išpažintį?

— Aš pasiruošęs!
Peppone išsitraukė iš kišenės didelį popieriaus lapą ir pra- dėjo skaityti:
"Pileičiai! Šiuo metu, kada mes sveikiname garbingą mū- sų sąrašo laimėjimą..."

Don Camillo ji sustabdė ir mubėjo atskliaupti prie alto- riaus.
— Jėzau, — sumurmėjo jis, — aš nebeatsakau už savo veiks- mus!

— Bet aš atsakau, Peppone tave nugalėjo ir tu garbingai turi pakelti smūgį ir išpildyti pareigą.

— Jėzau, ar Jūs išvaizduo- jate, kad mane verciate dirbti dėl komunistų propagandos?

Tu dirbsi dėl gramatikos, sin- taksės ir ortografijos, kurios neturi nieko sėtoniško ir poli- tiško.

Don Camillo išsitraukė aki- nius, pasiėmė piestuką ir pra- dėjo taisyti raštą, kurį Peppone kitą dieną turėjo skaityti susirinkime.

Baigus, Peppone perskaitė iš lėto.
— Gerai, — pritarė jis. Yra tik vienas dalykas kurio aš ne- suprantu. Ten kur turėjau pa- sakyti: "Mūsų pasiryžimas yra praplėsti mokyklos patalpas ir pastatyti naują tiltą per Fos- salto", jūs gi pataisėte: "Mū- sų pasiryžimas yra praplėsti mokyklos patalpas, atremontuoti bažnyčios varpinę ir pa- statyti naują tiltą per Fossal- to". Kodėl?

— Tai sintaksės reikalas, — paaiškino don Camillo.

— Jūs esate laimingas, kad studijavote lotynų kalbą, tad suprantate tikrąjį kalbos gro- žį, — atsiduso Peppone. — To- kiu būdu mums teks atsisaiky- ti nuo minties kada nors pa- matyti šią varpinę grįvant jums ant sprando?

— Reikia sutikti su Dievo valia!

Don Camillo palydėjo Pep- pone iki durų ir grįžo Kristui pasakyti labanakt.

— Puiku, don Camillo. Aš blogai tave teisiau ir apgalles- tauju, kad numetė cigara. Tu nebuvai vertas tokios atgalios. Bet atvirai kalbant, pasakysiu, kad Peppone su tavim negar- bingai pasielgė, nepasitūlęs tau už tą darbą cigaro.

— O! Užteks! — atsiduso don Camillo, ištraukdamas iš kiše- nės cigara ir jau ruošėsi jį su- trinti, bet Kristus sulaukė:
— Ne, don Camillo, tu jį ga- li ramiai rūkyti. Tu pilnai jo užsitarnavai.

— Bet...
— Ne, tu nepavogė! Peppone turėjo du cigarus savo ki- šenėje. Gi jis yra komunistas. Paimdamas vieną, tu tik pasiė- mei tą, kas tau pilnai priklausė.

Kitą savaitę tolimesni don Camillo ir Peppone nuotykių.

STALINAS NETEKO "BURTININKO"

Prieš porą savaitių Kremliu- je mirė prof. Eugenijus Čulakoff, sulaukęs 78 metų am- žiaus, kas yra reta Kremliaus įnamiui.

Oficialiai jis vadinosi "Kremliaus techniškas pata- rėjas", bet visiems jis buvo ži- nomas pravarde "burtininkas", nes tai jis iš Kremliaus pada- rė saugiausią vietą Stalinui ir jo leitenantams.

Prieš 27 metus kartą jis bu- vo pašauktas į Stalino biurą Kremluje. Tada jis dar profesoriavo Maskvos technikos in- stitute ir turėjo didelę repu- taciją, kaip gabus išradėjas.

Jo pasikalbėjimas su Stali- nu buvo trumpas.

— Man sakė, — pareiškė Sta- linas, — kad jūs esate gabus išradėjas. Aš noriu, kad jūs pagalvotumėte dėl Kremliaus apie naują "elektrinę saugu- mo sistemą. Ateikit man pa- daryti pranešimą už dviejų savaitių.

Stalinas tada daug suko gal- vą dėl savo saugumo Kremliu- je. Kelias savaites prieš šį pasikalbėjimą grupė ginkluotų komunistų, kurie kaltino Sta- liną "išdavus Lenino testa- mentą", užmūsė sargybini, bet buvo atmušti, nors jiems ir pa- vyko tada užgrobti tris pasta- tus Kremluje. Kova buvo la- bai smarki prieš Stalino durų ir tik atvykus reguliariai ka- riuomenai pavyko sukilimą nu- malšinti.

MAGISKOS AKYS
Po dviejų savaitių Čulakoff grįžo su planais. Jis pasiūlė

leisti 2-3 kartus per metus žur- nalą ar biuletinį.

Susirinkimui pirmininkavo dr. V. Ingelevičius, sekretoria- vo dr. Mačulis.

Reikia pastebėti, kad New Yorko lietuvių Gydytojų Draugija, praėjusiais metais kreipė- si į New Yorko apylinkėse gy- venančius lietuvius gydytojus, kviesdama įstoti nariams. Draugija neapsunkina savo narių, metinis mokestis tiki 6 dol. ir visuotini susirinkimai daro- mi tik kartą per metus.

Net yra lietuvių gydytojų New Yorke ir Brooklyne kurie nors turi gavę praktikos teises, šalinasi nuo draugijos veiklos.

Dr. V. Tercijonas

Atsiusta paminėti
August Gailit: TOMAS NIPERNADIS, novelių romanais. Vertė H. K. Išleido knygu lei- dykla TERRA, 748 West 33rd St., Chicago 16, Ill. 314 psl. kaina 2.50 dol.

August Gailit — vienas iš- kiliausiųjų estų literatūros pa- jėgų, savo kūryba plačiai žino- mas Vakarų Europoje. Ši jo knyga, TOMAS NIPERNADIS, laikoma vienu geriausiųjų no- velių romano pavyzdžių savo stilium, sąmojumu, nuosaiku- mu, ryškiais tipais ir gamtos aprašymais pagaunanti ne tik eilinį skaitytoją, bet sudominu si ir tokius rašytojus, kaip Her- mann Hesse ar Hans Fallada, lyginančius jį su Don Kichotu, Tiliu Eulenspiegelu ir Knut Hamsuno veikalais.

Povylys Gaučys: PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE. Lotynų Amerikos rašytojų nove- lių antologija. Išleido Lietu- viškos Knygos Klubas Chica- goje. Viršelis J. Pilpausko, 480 psl. Kaina \$4.50.

"PASIGĖRĖ" PROGRESU
Jau kuris laikas Sovietų Są- jungos piliečiai, o pirmoji eilė pdirtyjos nariai, nepaprastai pamėgo duoti savo vaikams į- vairius techniškus vardus. Mer- gaitės "krikštijamos" tokiais vardais kaip Elektrifikacija, Industrija, Radiacija, gi ber- nukai — Kombinat, Detek- torius, Radaras ir pan.

Pastaruoju laiku ši akcija virto tikra komedija. Pagaliau pati "Literaturnaja Gazeta" ė- mė reikalauti susilaikyti nuo tokio socialistinės technikos ir jos pažangos banditizmo, rei- kalandama iš tėvų "geresnės nuovokos". Ką gi, "pasigėrė" progresu!

Kremlių apstatyti "magiško- mis akimis". Tuo momentu, kada žmogus arba automobilis prisitartina prie Kremliaus mū- rų, suskamba aliarmo skamb- butis sargybos būste. Jis pasi- siūle įvesti dar ir kitą aliarmo sistemą. Stalinui savo biure paspaudus migtuką, užsidaro plieninės durys svarbiausiųjų pastatų Kremluje.

Stalinas, kuris mėgsta viso- kius "trikus" buvo sužavėtas ir su didžiausiu entuziazmu pritarė "knopka" (migtuko) operacijai.

Dėl saugumo viršininko Kremluje Čulakoff įrengė el- ktrinį iš spalvotų lempučių ekraną, kuris leidžia matyti svarbiųjų klientų — svečių maršrutą po Kremliaus korid- orius, būdamas savo kambary- jį net gali sekti Stali- no automobilį iš Kremliaus iki Rublovo miško, kur yra raudonoji diktatoriaus vila.

— Jūs esate tikras burtininkas! — sušuko Stalinas.

X SPINDULIAI
Čulakoff įrengė Stalino prieškambarį "X spinduliai" kurie išegzaminuoja kiekvieną svečią, ar jis neturi prie savęs ginklo.

Tokių spindulių buvimas pa- aiškėjo 1947 metais, besilank- rant Lenkijos premjerui Cy- rankiewiczui. Jį lydėjo tada pas Staliną lenkų kariuome- nės štabo viršininkas. Kada jis buvo su Lenkijos premjeru prie durų, vienas sovietų pul- kininkas mandagiai paprašė:

— Malonėkite palikti jūsų revolių pirm įžengiant į sefo kambarį.

Lenkų generolas turėjo prie savęs kišenėje mažo kalibro revolverį, kuris paprasta aki- mi negalėjo būti matomas, bet peršvietus X spinduliams, so- vietų sargyba buvo užalari- muota.

Iš savo kabineto į privatų apartamentą Stalinas turi du- ris, kurios atsidaro tik jam į- sakius. Stalinas šį išradimą mėgsta daug kam rodyti. Jam užtenka tik atsisotiti prieš du- ris ir pasakyti "Otvori dvier!" (Atidaryk duris), kaip durys pačios atsidaro.

Kalbama, kad Čulakoff buvo Stalino patarėju net atomi- nuose klausimuose pirm negu šis reikalas buvo pavestas prof. Kapitzaui.

Pagal jo planus buvo įren- gta Kremluje slėptuvė nuo ato- minės bombos.

Anot pabėgusio į Jugoslavi- viją MVD pulk. Tadolovo, Krem- liaus slėptuvėje aliarmo metu gali pasislėpti apie 250 asme- nų.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrroy Hill 8-8677

12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 3710

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place
Brooklyn 17, N. Y.
STerling 9-5285

PETER GUSTAŲTIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445

T. SAVICKAS, M. D.
28 Ashford Street,
Brooklyn 7, N. Y.
Tel. ofiso: APllegate 7-6429

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

DR. JANINA SNIESKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAYlor 7-8231

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7th Street
New York, N. Y.

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buves Betlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyru ir moterų astmos ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTHERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydytoja
Priėmimo val. trėd. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) 220 East 12th St.
Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th St., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA IR JUOZAS PETRAICIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTOS IR VIETINIO VYNO BEI DEGINTINĖS PASIRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Paramount Bar & Grill
STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MISIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visį myli užėiti.
Pavieniai ir su šeima, ir svečiais būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MESOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Evergreen 8-6322

VALANDOS:
Susitarus: antradi., ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
Susitarus: pirm., trėd. ir penkt. visą dieną ir sešt. tik iš ryto.

VALANDOS:
Kasdien nuo 10 iki 12 ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. visą dieną ir pagal susitarimą.

VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadienis ir ištend. tik susitarus
Tel. Virginia 9-6125

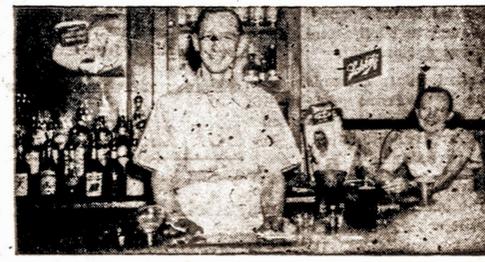
VALANDOS:
12:30 — 2
6 — 8
Šeštad. 10 — 3
Ketvirtadienis ir Šven-
tadienis uždaryta

VALANDOS:
1 — 2, 6 — 8
Šeštad. 11 — 3 ir susitarus
Namų TAYlor 7-8231

VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. Evergreen 7-6868

VALANDOS:
1 — 7 val.
susitarus
Ketvirtadienis visą dieną ir šeštadienis po pietų uždaryta.

VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-8834

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAICIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTOS IR VIETINIO VYNO BEI DEGINTINĖS PASIRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MISIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visį myli užėiti.
Pavieniai ir su šeima, ir svečiais būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MESOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Evergreen 8-6322

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KESTUTIS CERKELIONAS

LIETUVIŲ SK — BROOKLYNO DSC 2-3

Sausio 25 d. Lietuvos SK vienuolikė DAFB augštoios lygos pirmenybėse pralaimėjo Brooklyn DSC 2-3 (1-1). Pagal žaidimą mūsiškiai buvo verti bent lygiųjų, bet pora šūvių priglaidė skersinis ir taip teko atiduoti minimalią pergalę svečiams.

Geltonai — žalieji Gražio pataikymu vedė 1-0, bet iki kėlinio pabaigos Brooklyn DSC spėjo išlygtinti. Po pertraukos mūsiškiai turėjo progų, bet vėliau svečiai pasekmę pašokdino iki 1-3 ir visos lietuvių pastangos teledio sušvelninti iki 2-3 (Jokūbaičio įvartis).

Visais atžvilgiais šios rungtynės buvo skirtingos nuo susitikimo rudens rate, kada mūsiškiai, turėdami sunkumų su vartininku, turėjo nuryti ti karčią pilulę 5-0. Šį kartą stigo bent šešio laimės.

Lietuvių SK: Hlavac-Modzeļauskas, Jančevskis - Jegeris, Milleris, Steponavičius- Sabalauskas, Kantz, Jokūbaičis, Kuhn (Kalašinskis), Gražys. Klase rungtynėse German Hungarian SC nugalėjo Hoboken FC 9-1, Greek American supliekė Sportclub N. Y. 6-0 ir Newarko SC prakiupdė Minerva SC 4-1.

Lietuvių SK II pralaimėjo prieš Brooklyn DSC II 0-3.

SEKMADIENŲ FUTBOLAS

Vasario 1 d. Lietuvos SK vyksta į Astoria, L. I. ir Eintracht Oval žaidžia pirmenybių rungtynes su Eintracht SC. Pradžią 2:30 val. Nuo 12:45 rungtyniauja antrosios komandos.

Rudens rate prieš Eintracht SC savo aikštėje sužaisla 5-5.

DĖL KALAŠINSKO

Prieš pora savaitių šiose skiltyse buvo pastebėta, jog Lietuvos SK futbolininkas Kalašinskis, dėl rimto susižeidimo, ne visados yra pajėgus išžaisti pilnas rungtynes kietose pirmenybių kovose. Nenorėdami būti klaidingai suaprašti, turime pastebėti, kad tai nėra Kalašinsko pagėdavimas virš savo pajėgų likti aikštėje. Žiūrovai, be abejojimo, pastebėję, jog ne kartą, paprastai antrame kėliny, Kalašinskis primygtinai prašydavo jį pakeisti. Taip buvo lapkričio 30 d., žaidžiant su Greek American SC, ir sausio 18 d. rungtyniaujant su Hoboken FC (paminim tik du atvejus). Abu kartu žaidiko balsas liko veiltui, nes esą nebuvę pakaitu.

Dabar, kai naujoji Lietuvos SK valdyboj pareigūnų yra bene daugiau nei komandoje žaidikų, lauktina, jog būtų pasirūpinti ir pakaitais. Žinoma, tai nelengva, bet reikalinga kas nors daryti. Juk negalima versti savo pilno pajėgumo neatgavusį Kalašinską išžaisti pilnas rungtynes, kai jo jėgos yra ribotos. Kas pažįsta šį nuo širdų futbolininką, sutiks, jog jis ir taip atiduoda viską, ką gali.

IS AUSTRALIJOS

Australian Ring Digest 1952 m. rugsėjo mėn. viršelyje yra atspausdintas Lietuvos boksininko Pran Mikus The Lithuanian Bombshell. Kitoj žurnalo vietoj yra rašoma apie Melbourne vyraujančią bokso trenę, Ambrose Palmer, kurio žinioje yra ir mūsų tautietis. Pastebima, jog Pran Mikus yra rimtas varžovas pusvidutinio svorio meisterystėj ir yra Melbourne bokso mėgėjų numylėtinis.

Lapkričio 20 d. Melbourne dienraštis Herald yra paskelbęs Steve Hayward rašinį "Migrant makes boxing pay". Rašoma, jog Mikus atvyko į Australiją kaip bėpinigis emigrantas, prieš tai ilgą laiką priverstinai dirbęs vokiečiams Berlyne. Dabar Mikus yra įstijęs modernų namą, kuris jam kainos 3000 australiškų svarų. 1952 m. jis yra vedęs vieną lietuvaitę.

1951 m. lapkričio mėn. Mikus, pirmasis iš naujųjų Australijos gyventojų, yra laimėjęs vieną iš stambiųjų bokso titulų — Viktorijos pusvidutinio sv. meistro vardą, kurį ir dabar tebeleiko. Nežlūrint savo sekmės bokse, Mikus negyvena vien iš uždarbio ringe ir dabar darbuojasi Melbourne skerdyklose.

Rašinyms paliustruotas Prano ir jo žmonos nuotrauka.

ŠACHMATAI

New Yorko lietuvių pirmenybėse liko devyni šachmatininkai (pasitraukė Krinickas ir Tomašickas). Po sausio 23 d. žaidimų, padėtis: 1. Malinauskas 6 tšk. (8 p.), 2-3. Šukys ir Paškevičius—po 5 (7), 4. Stakunys 4½ (7), 5. Kulpavičius 3 (7), 6-7. Trojanas ir Merkevičius — po 2½ (7), 8. Vilpišauskas 1 (4), 9. Landsbergis ½ (6). Kiekvienam reikia sužaisti po 8 partijas.

Laimėtojų dovanoms pirkti Brooklyn LAK yra paskyręs 15 dol.

DABAR LAIKAS

Užsirašykite į auto mechnikų ir šoferių mokyklą

GR. 7-8951

Padėsimė jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padėdamė gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m. L. TIKNEVICIUS, Direktorius Metropolitan Auto School 155 2nd AVENUE (Tarp 9-10 gatvių) New York City

POLAKAS GARANTUOJA

kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

\$250 ažuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklų dengtas nuo \$95
Ažuolinis nuo \$250
Mahagoni med. nuo \$495
Metaliniai nuo \$385

Nemokama už kopyčią

Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-8479

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALB SEIMYNNINEMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. Evergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

M. and Z. Auto Collision Works

Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d-ve BODIES & FENDERS STRAIGHTENED

COMPLETE DU CO
AUTO PAINTING REFINISHING

Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai
TEPIMAS IR POLIARAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai

1506-16 MYRTLE AVENUE
Bet. Gates Ave. and Linden St.
BROOKLYN, N. Y.

J. MALDUTIS
Z. ZALIAUSKAS

LATVĒ ADVOKATĒ

DR. JUR. SOPHIE BERZINS

Praktikavo Baltijos valstybēse, Vokietijoje ir dabar — Amerikoje. Taip pat padēda lietuviams, reikalingiems teisinių patarimū.
245 LENOX RD., BROOKLYN 26, N. Y.
ULster 6-4938

Tel. Evergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuovėse:

68-38 Myrtle Avenue
Glendale, N. Y.

68-38 Forest Avenue
Ridgewood, N. Y.

136-59 Roosevelt Avenue
Flushing, N. Y.

60-04 Woodside Avenue
Woodside, N. Y.

185-24 Horace Harding Bld.
Fresh Meadows, Flushing

219 Jamaica Avenue
Queens Village, N. Y.

176 Rockaway Avenue
Valley Stream, N. Y.

4380 White Plains Road
Bronx, N. Y.

19 West Post Road
White Plains, N. Y.

6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

ANNA'S BEAUTY SALON

ANNA SEEBERG, sav. esty tautietė

Patarnavimas sąžiningas.

Tarpe 51 ir 52 St., New York 22, N. Y.
(Viš IRT Lexington Subway 51 St. Stoties)

Plaukų garbinavimas \$7.50 ir daugiau. Papuošimas arakū ir blakstienų.
581 Lexington Ave., New York City

Telefonas PL 3-5967

Telefonas: Evergreen 7-7411

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA

KLEEN KOL GOAL CO.

Anglys, Coke ir Aliejus

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Gyvenamoji vieta:

65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.

Telefonuoti po 5 val. vakarais

HENRY J. WONSON

(Venecvičius)

GENERAL INSURANCE

Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.

536 JAFFREY COURT 189 MONTAGUE ST.,
Brooklyn 35, N. Y. Brooklyn, N. Y.
NL. 8-6222 TR. 5-5796

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviems

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STag 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS

NAUJAI ĮRENGTA KOPYČIA

22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.
Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARSVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPYČIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas, Evergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems

MARCY FUNERAL HOME, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KOPYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
Evergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas, STag 2-4409

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE

Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Jau 36 metai, kai Capiello sąžiningai tarnauja visiems savo klientams.

Visi Brooklyn ir apylinkės lietuviai perka Capiello krautuovėje.

Capiello krautuovėje gaunamos lietuviškos plokštelės.

CAPPIELLO KRAUTUVĖ

706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Evergreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ

(Parodė šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga. Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją. Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje. Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams.

ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.

(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1954

ETTORE GALENO, Inc.

7954 METROPOLITAN AVENUE
MIDDLE VILLAGE 79, N. Y.
(Prie Sv. Jono kapų)

Paminklai ir naužolėjai statomi visuose kapuose. Atdara kasdien, įskaitant sekmadienius ir šentadienius. Sutaupysite, pirkdami tiesiog iš gamintojų.
Tel. DA 6-2356

Gyvoji Jėzaus Kristaus Bažnyčia

543 LEONARD ST., BROOKLYN, N. Y.
Maldos už ligonius kiekvieną sekmadienį, 3 v. p. p. Apaštalų darbai, 2-37. Kaip jie tai girdėjo? Tai plaukė jiems per širdis, ir tarė Petriui ir kitiems apaštalams: Mylimi broliai, ką mes turime daryti? 2-38. Petras tarė: atgailaukite ir krikštydites Jėzaus Kristaus vardu. Yra nuodėmių atleidimas — gausite šventos Dvasios dovaną. Lietuviškos giesmės. Pamokslininkas D. Diskievičius kviečia visus atslankyti. Įėjimas nemokamas.

Buvęs Rygos moteriškų kailinių siuvėjas siūlo aukštos kokybės kailinius, kuriems medžiaga paruošia savo dirbtuvėje ir siuva moderniškai. Moterims kailiniai urmo kainomis. Taip pat pertaisome iš senų į naujaušius modelius. Patarnavimas sąžiningas.

ALEX DIMANTS

240 W. 29th St. NEW YORK 1, N. Y.
Patogumui, prieš apsilankant prašome paskambinti LA 4-8298. Darbo valandos 8-10 ir ryto ir 3-6 v. p. p. Seštadieniais nuo 8 iki 3 val. p. p.

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų krautuovėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Tel. Virginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mazeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

FOTOGRAFIJOS:

NORITE GEROS — MENISKOS
PORTRETO, SEIMOS, VAIKU, įvairių progų nuotraukų? Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

Lietuviai advokatai

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7-7083

WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Warehouse Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y.
Jamaica 6-7272

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
Evergreen 7-8067

ANTHONY J. WESLAN
(VIZJANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
MAin 5-1260

GERIAUSIS

INSURANCE

IR
REAL ESTATE

Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonas:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

S. P. Zubavičius

INCOME TAX. REAL ESTATE

111 AINSLIE STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas:
Evergreen 4-3049 ir
WEstfield 2-7174-J

Anne M. Sabliskas

Pirmoji Lietuvaitė
CHIROPRAKTORĖ
Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v. Seštadieniais nuo 1 iki 5 v. v. ir pagal susitarimą.
902 BELMONT AVENUE,
Brooklyn 8, N. Y.
APlegate 7-4236

JOSEPH VASTUNAS

Real Estate & Insurance
Paskolos namams
108-07 LIBERTY AVE.,
Richmond Hill, N. Y.
VI 8-2239

JONAS SUTKAITIS,

Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS

Ziedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS

Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų ir lapų ji yra vartojama nuo visokių nerviškių ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų, nuo šalčio ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išvengingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežlūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Pristūnciam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY,
South Boston 27, Mass.

Dėms

Adv. K. Kalinauskas, St. George's, A. Devenienė ir kiti SLA pareigūnai praėtė savaitę turėjo pasitarimą organizacijos reikalais.

Suzana Shalნიė, Lietuvos garbės konsulo Bostone žmona, grįždama iš Washingtono, per Amerikos Balsą i Lietuvą perdavė savo išpūdžius iš Eisenhowerio įėzinimo iškilnių.

Dalia Devenytė, žinomų veikėjų Deveniy duktė, yra penkiasdešimtoji studentė, užregistruavusi i New Yorke įvyks slantį (vasario 7-8) studentų suvažiavimą.

P. Labanauskas praneša, kad svarbesnius studentų suvažiavimo momentus jis užkreduos ir vėliau, per Voice of America, persiųs i Lietuvą.

V. K. Jonynas, dailininkas, A. Smutis, vicekonsulas ir eilė kitų žymių asmenų dalyvaus studentų suvažiavime New Yorke.

Kan. J. B. Konėiu, Balfo pirminkui sausio 28 d. šv. Vincento ligoninėje New Yorke padaryta sunki operacija.

Ald. Lasauskienė ir jos šeima prieš trejetą savalių atvyko iš Australijos ir apsigyveno Brooklyne.

J. Malinauskas, Barksevicius, Bendzius, Tautvila ir jų šeimos, gyvenančios Camden, N. J. ir Philadelphiaje, praėtė sekmadienį dalyvavo Vieniybės koncerte.

Bronius Kulyš, žinomas vietos veikėjas švietimo srityje, kaip mums praneša, ilgėsnį laiką buvęs gydytojo priežiūroje.

M. Kupris, V. Tamulaitis ir Miliauskas, žinomi veikėjai Wilkes Barre, Pa, praėtė sekmadienį lankėsi New Yorke ir dalyvavo Vieniybės koncerte.

V. Valaitis su šeima, inž. Mošinskas, J. Jakimavičius ir daugelis kitų Philadelphiaje dalyvavo Vieniybės koncerte.

V. Paulionienė, žinoma veikėja Baltimorėje, kartu su dukra Margareta lankėsi New Yorke ir taip pat dalyvavo Vieniybės koncerte.

Juozas Maurukas, gyvenąs Brooklyne, prašomas atsiliepti i Vieniybės redakciją. Jo įiesko Kanadoje gyveną pažįstami.

Pr. ir V. Rudzinskai, iš Maspeth, N. Y., sausio 8 d. gyvenimo 25 metų vedybinių grojimo sukaktį. Ta proga Truncal jiems surengė staigmeną.

RASTOS FOTOGRAFIJOS
Vienybės koncerte buvo rastos fotografijos, darytos dar Lietuvoje ir tremtyje. Jas pametęs, prašomas atsiminti Vieniybės redakcijoje.

ISLYDEJO R. KISIELIŲ I KARIUOMENĖ

Brooklyno lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama ponios Matulaitienės, perėtą šeštadienį surengė išvykstamą i J. Valstybių kariuomenė R. Kisieliu išleistuves. R. Kisielius ilgą laiką buvo šios grupės aktyvus narys. Be to, jisai dar reikišis kaip jaunas poetas vietinėje lietuvių radijo programoje ir perijodinėje spaudoje. Ta proga prisiminti jam buvo itelktas Lietuvos valzdų albumas. Pobūvyje dalyvavo grupės nariai ir ketetas svečiai.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue,
Richmond Hill, N. Y.
Telefonai:
VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

APIE BALTIJOS KRAŠTŲ BENDRADARBIAVIMĄ

Lietuvių Politinių Studijų Klubas praneša, jog šį penktą dieną, sausio mėn. 30 d. 7 val. vak., yra suaukiamas susirinkimas, kuriame vicekonsulas Vytautas Stašinskas darys pranešimą apie Baltijos kraštų politinio bendradarbiavimo formą.

Susirinkimas įvyks Baltic Freedom House patalpose, 131 E. 70th Street (važiuoti) IRT Lexington linija iki 68 gatvės — Hunter College).

Šia proga Valdyba praneša, jog klubo nariais priimami visi lietuviai, kurie domisi su nauja Europos santvarka susijusiomis problemomis.

New Yorkas ir Apylinkė

Atletų klubas minės 50 metų sukaktį

Kovo mėn. pradžioje Brooklyno Lietuvių Atletų Klubas ruošiasi švesti savo 50 metų gyvavimo sukaktį. Ta proga norima paruošti geras programos minėjimą i kurį nartata pakviesti pagarsėjusį Juozą Šarkį-Zukauską ir kitus sportininkus.

Prieš 50 metų žymesnieji Brooklyno lietuviai suorganizavo Lietuvių Gimnastikos Klubą, kuris 1903 metais gavo leidimą oficialiai veikti.

Vienas iš pirmųjų to klubo narių Antanas Kundrotas anais laikais pagarsėjo Amerikoje kaip imtininkas ir tarp sveitintaučių buvo žinomas "Lithuanian Lion" vardu.

Is senesniųjų klube dar yra pasilikę: J. Ambraziejus, X. Strumskis, J. Garša ir kt.

Klubas turi nuosavus namus Brooklyne, 168 Marcy Ave., kuriame anksčiau buvo įrengta gimnastikos salė, bet jau keliolika metų, kai ji uždaryta ir jos vietoje įrengta valgykla. J. Jakubus

PAGEGBĖ "BOBUTES"

Sausio 20 d. Damkienės namuose, Woodhaven, N. Y. įvyko Moterų Vieniybės narių susirinkimas, kurio metu prie kavos ir užkandžių pagerbtos Vieniybės narės, sulaukusios anūkių, t. y. neseniai tapusios "bobutėmis". Moterų Vieniybės pirminkė P. Šimėnienė ir visos narės išreiškė savo džiaugsmą ir nuoširdžius linkėjimus šioms naujoms "bobutėms": Bacevičienė, Budraitienė ir M. Strumskienė. Dalyvavo daug narių ir vakaras prabėgo gražioje bei jaukioje nuotakoje. Ta pačia proga buvo pasveikinta narė A. Karvelienė jos gimtadienio išvakarėse.

Kitas Moterų Vieniybės narių susirinkimas įvyks vasario 3 d. (antradienį) 8 val. vak. ten pat, kuriame visos vienybės narės kviečiamos dalyvauti.

A. K.

NAMAI PARDAVIMUI

RICHMOND HILL: Vienai šeimai atskiras namas, šešių kambarių. Yra dvieji automobiliams garažas. Garu apšildomas. Savininkas turi greit parduoti nes jau turi kitą užpirkęs. Kaina tik \$9,500.

RICHMOND HILL: Arti Forest Parko. Puikus trims šeimoms namas su 50x100 sklypu. Yra du garažai. Karšto vandens apšildymo sistema, aliejum kurenama. Pirmas aukštas šešių kambarių tuščias naujam savininkui. Be pirmo aukšto, namas duoda \$158 i mėnesį pajamų iš nuomų. Puikiai statytas. Arti Jamaica linijos ir mokyklų. Kaina \$21,500. Pilnai verta.

BELLEROSE: Naujas atskiras mūrinis bungalow su visais vėliausiai moderniškais įrengimais. Aliejum apšildomas. Puikioji vietoj. Yra geras 4% morgicizms. Namas apie vienu metų senumo. Kaina tik tai \$16,990.

QUEENS VILLAGE: Atskiras namas perdarytas dėl dviejų šeimų. Aliejum apšildymo sistema. Septyni kambariai. Pirmas aukštas bus naujam savininkui. Yra garažas. Kaina — 510,990.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue,
Richmond Hill, N. Y.
Telefonai:
VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

VI 7-4111 ar VI 9-0842
244-08 Jamaica Avenue
Bellerose, Long Island
Telefonas: FL 4-2729

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS NEW-YORKE PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Jau virš 50 studentų iš Massachusetts, Connecticut, Rhode Island, Ohio, Pennsylvania, ir New Yorko valstybių užregistravo dalyvauti studentų suvažiavime New Yorke. Ši registracija vykdoma pas R. Kezį, 100 Cook St., Brooklyn 6, N. Y. Neuziregistruvusieji, prašomi kuo skubiau apie savo atvykimą pranešti.

Suvažiavimas prasideda vasario 7 d., šeštadienį, 10 val. ryt. Angelių Karalienės par. salėj, So. 4th ir Roebiling gatvių kampas, Brooklyne. Darbotvarkės pranešimai ir diskusijos organizaciniais klausimais, bendri pietūs, pranešimas stipendijų reikalui ir einamieji reikalai. Gt vakare 6 val. Alliance Hall, 195 Grand St., Brooklyne įvyks koncertas, kurio programą išpildys rinktinės studentų meninės pajėgos. Po programos — šokiai.

Sekmadienį vasario 8 d. 11 val. Apreiškimo par. bažnyčioje, bus pamaldos, kurios metu kun. J. Pakalniškis pasakys specialų studentams pamokslą. 1 val. p. p. Apreiškimo par. salėje įvyks iškilmingas aktas — suvažiavimo uždarymas, i

kurį kviečiama ir visa lietuvių visuomenė. Suvažiavimo rengimo komisija

Žurnalists dėmesiai
Vasario 9 d. 7:30 v. v., Brooklyne, 680 Bushwick Ave., įvyks Lietuvių žurnalistų Sąjungos rinkimų komisijos posėdis, kurio metu bus skaičiuojami sąjungos valdomųjų organų rinkimų balsai.

LZS-gos nariai yra kviečiami minėtame posėdy dalyvauti. Tiems, kurie neišsiuntė balsavimo laiški, kartojame rinkimų komisijos adresą: A. Solaitis — LZS, 57-56 63 St., Maspeth, N. Y.

PRIMINĖ MINDAUGO KARŪNAVIMO SUKAKTĪ
Amerikos Balsas savo klausytojams priminė, kad šiemet sueina lygiai 700 metų, kai Mindaugas buvo karūnuotas Lietuvos karaliumi.

AB pirmoji programa nuo praėto sekmadienio is New Yorko duodama 11 val. ryto.

JŪRININKŲ ŽINIAI
Lietuvių Jūrinių Sąjungos Užsieny centras is Kanados perkeltas i New Yorką.

S-ga atgaivino veikimą ir numato leisti 3-4 kartus i metus biuletenį, kurį siuntinys nariams ir kt.

Dabar S-gos centro valdyba sudaro: jūrų kapt. R. Vilčinskas — pirmininkas, jūr. kapt. dr. P. Mažeika — vicepirmininkas, jūr. kapt. dr. M. Šlapšys — reikalų vedėjas ir kooptuotas i valdybą jūrų skautas, A. Mlaševičius — iždininko pareigoms.

Sąjungos valdyba kviečia visus buvusius s-gos narius registruotis pranešant savo gyvenamą vietą šiuo adresu: Mr. Mykolas Šlapšys, 101-43 — 114th Street, Richmond Hill 19, L. I., N. Y., U. S. A.

ISSKRENDIA AITVARAI
Sausio 31 d., šeštadienį, Alg. Kačanausko vadovaujami Aitvarai dainuoja Chicago lietuviams.

Siuo metu kvartetas ruošiasi savo metiniam koncertui, kuris įvyks balandžio 26 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne.

PO BALFO SEIMO SALPA PAGYVINAMA
BALF Centro Valdyba Seime gautaisiais aukais ir sausio mėn. i BALF Centrą prisijustasias — sausio mėn. pabaigoj išsiuntė i Vokietiją, taip skubiai reikalingiems šalpos lietuviams tremtiniams:

Bendrai tremtinių šalpai \$2,419.50. Diepholzo gimnazijai \$2,107.69. Nupirko ir išsiuntė 10,000 svarų riebalų už \$1,582.85.

Vokietijoj gyvenantiems viso sausio mėn. BALF pasiuntė \$6,110.04.

Prie to BALF sausio mėn. išsiuntė ir 14,905 svarus rūbų bei avalynės.

ISKILMINGAS
Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 35 METŲ SUKAKTIES

MINĖJIMAS
SEKMADIENĪ, VASARIO 15 D.
WEBSTER HALL, 11th St. ir 3rd Avenue
New York, N. Y. Pradžia 4 val. po pietų

Koncerto programoje:
ALGIRDAS BRAZIS, Metropolitan operos artistas
Akompanistas — MROZINSKAS
APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORAS, Paul Sakui vad.
KALBĖS:

ADV. ANTANAS A. OLIS
Amerikos Lietuvių Tarybos Vicepirm.
CHARLES KERSTEN, JAV Kongreso narys
Soklams gros **JOSEPH F. THOMAS** orkestras
Biletų kainos: \$2.00 ir \$1.50
Rengia **NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA**

STEAMBOAT INN
ALMA KASMOCIUS, Vedėja
IVAIRŲ GERIMAI, PIRMOS RŪSIES MAISTAS
Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.
Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.
89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.
TELEFONAI:
Great Neck 2-1546 (Biznio) Great Neck 2-3389 (Rez.)

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate **2 1/2%** A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts Interest starts the first of the month on sums from \$25 to \$10,000
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDEJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IS WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynomis, gimtadieniams ir kitokioms iškilimėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
KABARETAS
Baras, Restoranas, Salė
VYT. BELECKAS, savininkas
Šokiai kiekvieną šeštadienį grojant "Nakties Peledų" orkestrui
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

NAUJAI ATIDARYTAS JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
IVAIRŲ GERIMAI, PIRMOS RŪSIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

KVIEČIAMI APLANKYTI NAUJAI ATIDARYTĄ
PALANGOS RESTORANĄ
(Restaurant Corp. Palanga)
SVIEŽIAS MAISTAS. LIETUVIŠKI PATEKALAI.
337 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. UL 8-7821

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų miestė. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gerimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitel
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privatizavimas.
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Td. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street Tel.: REgent 4-0257
Nuo sausio 30 iki vasario 5 d. BUtterfield 8-0561
PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE
"ARLBERG — EXPRESS"
Su Paul Hubschmid — Elfe Gerhart — Ivan Petrovich — Otto Tressler
Alma Seidler — Hans Putz und den Wiener Symphonikern
"SOPHIENLUND"
Su Hannelore Schroth — Katha Haack — Harry Liedtke
NAUJAUSIA SAVAITES APZVALGA.